

TURİZM VE GİRİŞİMCİLİK ALANINDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ *BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF TOURISM AND ENTREPRENEURSHIP STUDIES*

Doç. Dr. Cem IŞIK

Anadolu Üniversitesi
cemisik@anadolu.edu.tr
ORCID: 0000-0001-5125-7648

Arş. Gör. Dr. Sonay KAYGALAK ÇELEBİ

Batman Üniversitesi
kaygalak.sonay@gmail.com
ORCID: 0000-0003-3071-6184

İrem ENSER

Dokuz Eylül Üniversitesi
iremsevim@gmail.com
ORCID: 0000-0002-3967-8076

Prof. Dr. Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN

Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.gunlu@deu.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2599-0197

Arş. Gör. Özgür ÇALKIN

Atatürk Üniversitesi
ozgur.calkin@atauni.edu.tr
ORCID: 0000-0001-5709-7542

Ahmet ÇELİK

Dokuz Eylül Üniversitesi
1ahmetcelik@gmail.com
ORCID: 0000-0001-7379-070X

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi
Makale Geliş
29. 01. 2019
Düzeltilme
18. 02.2019
Kabul Tarihi
05.03.2019

ABSTRACT

Entrepreneurship is a growing interest in tourism. In this study we aimed (i) to analyze how the concept of entrepreneurship approach has been defined in the national tourism literature, (ii) to define the main aspects of the existing studies, and (iii) to reveal other relevant research areas that need to be studied in order to gain deeper insight into entrepreneurship. We further aimed to make contribution to the field through compiling the existing tourism studies in the context of entrepreneurship. We determined 96 studies involving both "tourism" and "entrepreneurship" keywords among the Google Scholar, ULAKBİM (National Academic Network and Information Center), and YÖK National Thesis Center databases published in between 1988 and 2019 in national literature. These 96 studies were processed with bibliometric analysis for the purpose of the research. Our results showed that the number of studies related to entrepreneurship in tourism has been increasing since 2010, and while the concepts of entrepreneurship characteristics, women entrepreneurship and intrapreneurship have been commonly discussed other concepts have not been covered in depth in the national literature. We believe that this study will guide future studies by providing a general overview to the studies of entrepreneurship in tourism.

Key words: Entrepreneurship, Tourism, Bibliometric Analysis.

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı; önemi gün geçtikçe artan girişimcilik olgusunun ulusal turizm alanyazınında ele alınış biçimini saptamak, çalışmaların mevcut özelliklerini belirlemek ve konuya ilişkin irdelenmesine ihtiyaç duyulan çalışma alanlarını ortaya koymaktır. Ayrıca girişimcilik araştırma konusunun turizm disiplini çerçevesinde ele alındığı ulusal ölçekteki çalışmaların derlenerek alanyazına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bu noktadan hareketle; 1988 ile 2019 yılları arasında Google Akademik, ULAKBİM ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında yer alan, turizm ve girişimcilik anahtar kelimelerinin birlikte yer aldığı ulusal ölçekte yayınlanmış 96 esere ulaşılmıştır. Söz konusu eserler araştırma amacı doğrultusunda bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Sonuç olarak turizm-girişimcilik çalışmalarının 2010 yılı itibarıyla sayı olarak artış gösterdiği; girişimci özellikleri, kadın girişimciliği ve iç girişimcilik konularına daha sık yer verildiği, diğer girişimcilik konularının ulusal alanyazında yeterince yer bulamadığı görülmektedir. Söz konusu çalışmanın, girişimcilik ve turizm bağlantısını ortaya koyan yayınlar kapsamında ulusal alanyazına genel bir bakış sağlayarak gelecek araştırmalar için bir yol haritası niteliği taşıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Girişimcilik, Turizm, Bibliyometrik Analiz.

GİRİŐ

Bugünün bilgi tabanlı ekonomileri dinamik teknolojik gelişime bağımlıdır. Bireysel özelliklerden farklı olarak birçok faktörün bir araya gelmesiyle yayılımı sağlayan bilişsel kapasitenin ve girişimciliği tetikleyen inovasyon olgusunun anlaşılması önem taşımaktadır (Sledzik, 2013). Bu yönü ile ulus ekonomileri için değişimi ve gelişimi tetikleyici özelliğiyle ön plana çıkan “girişimcilik”, dünyada her geçen gün önemi artan ve gelişen bir kavram olma özelliğini korumaktadır (Bruyat ve Julien, 2000; Smallbone, 2015).

Alanyazın incelendiğinde, uluslararası düzeyde turizm ve girişimcilik anahtar kelimelerini birlikte alan bilimsel araştırmalar ile ilgili bibliyometrik analiz ile gerçekleştirilen ilk çalışmanın Li (2008) tarafından yapıldığı görölmektedir. Bu araştırma, 1986-2006 yılları arasında Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly (CHRAQ), International Journal of Hospitality Management (IJHM), Journal of Hospitality and Tourism Research (JHTR), International Journal of Contemporary Hospitality Management (IJCHM), Annals of Tourism Research (ATR), ve Tourism Management (TM) dergilerinde turizm ve girişimcilik ile ilgili yapılan makaleleri araştırma sayısına, türüne ve konu başlıklarına göre sınıflandırmaktadır. Bunu takip eden diğer araştırma Solvoll, Alsos ve Bulanova, (2015) tarafından 2000-2012 yılları arasında yapılan araştırma makalelerini ele almıştır.

Bu araştırma ise turizm ve girişimcilik alanyazınının gelişimini, araştırma sorularının oluşturduğu konu başlıklarını, benimsenen teorik yaklaşımları ve uygulanan yöntemi temel alarak bir sınıflandırmaya gitmiştir. Fu, Okumus, Wu ve Köseoglu (2019) tarafından yapılan son araştırma ise Social Science Citation indeksli dergilerde yer alan turizm-otelcilik ve girişimcilik alanında yapılan çalışmaları yazarlara, araştırma alanlarına, konu başlıklarına ve araştırma sonuçlarına göre kategorilere ayırmaktadır.

Ulusal düzeyde ise bu kapsamda turizm ve girişimcilik alanyazınına dair bibliyometrik analiz ile yapılan ve turizm ve girişimcilik konusunda yapılmış araştırmalara ilişkin genel bir bakış ortaya koyan herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada ulusal düzeyde, turizm ve girişimcilik alanında yapılacak yeni araştırmalara bir yol haritası ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda günümüze kadar yapılan araştırmalarda kullanılan değişkenler, analizlerde tercih edilen yöntemler ve bulgular ışığında ulaşılan sonuçlar açısından bir özet sunulmaktadır. Sonuç olarak, çalışmanın turizm sektöründe girişimcilik olgusunu irdelemek isteyen araştırmacıları teşvik edeceği düşünölmektedir.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Girişi takip eden ikinci bölümde ulusal düzeyde turizm ve girişimcilik konularının irdelendiği alanyazın,

üçüncü bölümde yöntem, dördüncü bölümde bulgular ve son bölümde ise sonuç ile öneriler yer almaktadır.

LİTERATÜR TARAMASI

Ekonomik yaşamın rekabet yörüngesinde sürekli değişen bir sosyal ortam niteliğinde olması, beraberinde kapitalist sistemin de değişen bir yapıya bürünmesine neden olmaktadır. Nitekim toplumsal büyümeyi meydana getiren, biçimlendiren ve ekonomik değişimin temel dinamiği olan endüstriyel gelişme; uzmanlaşmayı, çevresel değişimi ve doğal olarak farklı verilerin elde edilmesini gündeme getirmiştir (Schumpeter, 1928). Söz konusu değişim; yeni bir ürün yaratmak, yeni bir üretim süreci kullanmak, yeni bir pazar açmak, yeni bir tedarik kaynağına ulaşmak ve sektöre yeni bir iktisadi işletme kazandırmak gibi yöntemleri ile “inovasyon” sayesinde sağlanabilmiştir (Parker, 2004; Işık, 2014; Işık, 2016; Işık, 2018; Işık vd., 2018a).

Bu bağlamda inovasyon, rekabetçi kapitalist düzende yeni işletmelerin kurulması ile birlikte şekillenmekte; yeni süreçler sadece piyasada var olan işletmeler sayesinde ortaya çıkmamakta; rekabet edebilmek adına eskilerin uygulamaya alması aracılığıyla da adından söz ettirebilmektedir. Hatta para piyasasında hiçbir söz hakkı olmayan, araştırma ve geliştirme birimleri kurmaya gücü yetmeyen veya deneysel üretimi gerçekleştiremeyen küçük işletmeler için ticari veya teknik açıdan inovasyon son derece riskli, zor ve normalin üzerinde enerji isteyen bir olgudur. İşte bu nedenle ekonomileri, inovasyon aracılığıyla statik konumdan dinamik konuma taşımak ve değişim gerçekleşirken karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmek ise “risk almak” karakteristik özelliği olan girişimcilere has bir durumdur (Schumpeter, 1928).

Siyasilerin bir çözüm olarak gördüğü, üniversitelerin “girişimci üniversite” kavramı ile tanıştığı bu dönemde girişimcilik, hayatın her alanına uygulanan küresel çapta öneme sahip bir faaliyet olmakta ve gelinen noktada alanyazında en çok kullanılan kavramlar arasında kendine yer edinmektedir (Landström ve Harirchi, 2018). Türkiye’de ise son yıllarda girişimcilik politikalarına hız verilmekte olup bu bağlamda girişimcilik destek programlarının sayısının ve destek miktarlarının artırılması, üniversite lisans/lisansüstü müfredatına ders olarak eklenmesi, yasal mevzuatın yeni girişimcilerin ihtiyaçları doğrultusunda güncellenmesi gibi uygulamalar hayata geçirilmektedir (Duran, 2016).

Mikro çerçevede bireyden; makro çerçevede uluslara kadar farklı analiz düzeylerini kapsayan (Wennekers ve Thurik, 1999) girişimcilik alanyazınında araştırmaların sayıca arttığı ve araştırmaların farklı boyutlara varan geniş bir yelpazede olduğu görülmektedir (Landström ve Harirchi, 2018). Bu

noktada araştırmaların öncelikle “*girişimcilik nedir?*” sorusuna dayandırıldığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde üzerinde fikir birliğine varılan tek bir girişimcilik tanımı bulunmamakla birlikte ampirik araştırmalar konuyu ele aldıkları boyutlarda tanımlamaktadır (Bruyat ve Julien, 2000; Fillion, 1998). Örneğin; ekonomi alanında yapılan çalışmalar girişimcilik kavramını inovasyon ile ilişkilendirirken davranış bilimlerinde çalışan araştırmacılar yaratıcılık olarak değerlendirmektedir (Fillion, 1998). Nitekim girişimcilik alanyazınında yapılan öncü tanımlar ve çalışmalar, kavramı ekonomi, yatırım ve inovasyon ile ilişkilendirmiş ve sırasıyla Cantillon (1755), Say (1803) ve Schumpeter (1928) tarafından yapılmıştır.

Say (1803) ve Schumpeter (1928)’in girişimcileri “ekonomik gelişmenin katalizörleri” ve “yenilikçiler” olarak tanımlayan geleneği bu kavramın çağdaş kullanımı için de temel teşkil etmektedir (aktaran Dees, 1998). Öte yandan Parker (2004) girişimcilikle ilgili görüşleri kronolojik olarak ve temaya göre ilgili araştırmacıları da dahil ederek sınıflandırmıştır; a) arbitraj ve belirsizlik durumuna göre (Cantillon, VonThünen, Menger, Kirzner ve Knight), b) üretim faktörlerinin koordinasyonunu sağlayan kişi (Say); c) inovasyon (Schumpeter); d) liderlik ve motivasyon (Leibenstein); e) kişisel ve psikolojik özellikler (McClelland).

Girişimcilik en yalın şekilde fırsatların keşfedilmesi ve yeni bir örgüt oluşturma yoluyla ekonomik faaliyet yaratılması (Reynolds, 2005) iken en geniş hali ile yeni ürün, hizmet, süreç veya pazar yaratarak ekonomik değer üretme eylemi (Duran, 2016) olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlardan hareketle girişimcilerin en temel özellikleri arasında düşünceleri eyleme dönüştürebilmeleri, fırsatları fark edebilmeleri, risk alabilmeleri, kaynakları kullanabilmeleri ve geliştirmeleri, artı değer yaratabilmeleri yer almaktadır (Fillion, 2011). İşletmeler açısından bakıldığında girişimciliğin kritik önem arz ettiği görülmektedir. Çünkü işletmeler, gerileme ve durgunluktan sıyrılabilme, faaliyetlerini yürüttükleri pazara yönelik gereken yenilik ve geliştirmeyi yapabilmek, geleneksel yönetimlerde ortaya çıkan zayıflamayı yavaşlatmak/engellemek, yenilikçi personel anlayışını güçlendirmek ve geleneksel organizasyonel yapıları inovatif bir yapıya büründürmek peşindedir (Işık, 2015; Işık, 2016; Işık, 2018).

Girişimciler için fırsatları fark etmek girişimcilik adımında ilk ve en önemli aşama olarak kabul edilmekle birlikte tek başına yeterli değildir. Zira ortaya çıkan fırsatların özellikleri ve girişimcilerin bireysel farklılıkları, fırsatların kullanımı ve artı değer yaratabilmeleri açısından son derece önemlidir (Shane ve Venkataraman, 2000).

Turizm sektöründe yer alan girişimcilerin büyük çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işletmelerdir (Fu vd., 2019; Chang, 2011; Işık vd., 2018a). Sektörün yapısal özelliği bu girişimciler için birçok farklı alternatif sunmaktadır

(Chang, 2011). En temel özellikler arasında; sektörün küresel ölçekte hızlı büyüyen sektörlerden biri olması, turizmde kullanılan ürün, hizmet ve destinasyonların çeşitliliği ve ortaya çıkan yeni turizm türleri yer almaktadır (Lordkipanidze, vd., 2005; Işık vd., 2018b). Özellikle yerel ekonomilerin büyümesine aynı zamanda sosyal, fiziksel ve kültürel çevrenin değişmesine katkıda bulunan turizm sektöründe (Dogru vd., 2019), küçük ve orta ölçekte kurulan turizm işletmeleri kilit bir rol oynamaktadır (Nongsiej ve Shimray, 2017; Li, 2008), zira bu işletmeler istihdam yaratarak yerel halkın yaşam kalitesini artırmakta ve turistlerin yerel halk ve destinasyonla etkileşim kurmasına imkân sağlamaktadır (Buhalis ve Cooper, 1998).

Turizmde girişimcilik kapsamında yapılan araştırmalar yeni olmakla birlikte son yıllarda ivme kazanmıştır (Li, 2008). Solvoll vd. (2015)'ne göre turizm sektöründe bulunan girişimci sayısı oldukça fazla iken teorik çalışmaların sayısı oldukça azdır. Girişimcilik alanındaki bilimsel bilgi üretimi turizm disiplinindekine benzer bir gelişme göstermektedir. Shane ve Venkataraman (2000) girişimcilik alanındaki teori oluşum sürecinin yeterince olgunlaşmadığını belirtmektedir. Alanyazın incelendiğinde turizm ve girişimcilik alanında yapılan çalışmaların iki farklı grupta toplandığı görülmektedir. Bir grup araştırma, araştırma sorusu, kullanılan temel kavramlar ve yaklaşımlar bakımından turizm disiplini temellidir ve girişimcilik bir uygulama alanı olarak kabul görmektedir. Diğer araştırma grubu ise girişimcilik disiplininin yaklaşımlarından ve kavramlarından beslenmekte ve turizmi bir uygulama alanı olarak değerlendirmektedir (Solvoll vd., 2015).

YÖNTEM

Bu araştırmada 1988 ile 2019 yılları arasında Google Akademik, ULAKBİM ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında yer alan turizm ve girişimcilik anahtar kelimelerin birlikte kullanıldığı makale, bildiri ve tezlerin bibliyometrik analiz ile incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın 1988 yılından başlamasının nedeni turizm ve girişimcilik alanında yapılan ilk araştırmanın bu tarihte gerçekleşmesidir. Ulusal yazında yapılan çalışmaların taranması Aralık 2018-Ocak 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Alanyazın taraması yapılırken “turizm ve girişimcilik”, “turizmde girişimcilik” ve “turizm girişimciliği” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Araştırmaların turizm ve girişimcilik alanına ait olup olmadığını tespit edebilmek için özet ve yöntem bölümleri ayrıca okunmuş ve değerlendirmeler bu kritere göre yapılmıştır.

Bibliyometrik analizlerde ilgili alanyazının bibliyometrik profilinin belirlenebilmesi için belirli parametreler kullanılmaktadır. Bu araştırmada kullanılan parametreler arasında çalışmanın yazarının / yazarlarının isimleri, yayınlandığı yıl, ismi, uygulama/araştırma alanı (örneklem grubu),

Çalışmada kullanılan yöntem (veri toplama yöntemi ve analizler) ve değişkenler, çalışmanın sonucu şeklinde sıralanmaktadır. Bu kapsamda çalışmada cevaplanmak istenen araştırma soruları aşağıdaki şekildedir:

- Makalelerin, tezlerin ve bildirilerin konularına göre dağılımları nedir?
- Makalelerin, tezlerin ve bildirilerin uygulama-araştırma alanına göre dağılımı nedir?
- Makalelerin, tezlerin ve bildirilerin kullanılan yönteme göre dağılımı nedir?
- Makalelerin, tezlerin ve bildirilerin değişkenlere göre dağılımı nedir?

Araştırma sorularına en iyi yanıtı alabilmek için bu araştırmada yöntem olarak bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Belirli bir disiplinde ya da bilim dalında yapılan araştırmaların profilini belirlemeyi hedefleyen bibliyometrik analiz, bilimsel bilgi üretiminin sistemli bir şekilde gelişimini, ağırlık noktasını, eksikliklerini belirlemek açısından son derece önemli bir araştırma türüdür (Hussain, Fatima, ve Kumar, 2011). Bu çalışmada da turizm ve girişimcilik alanında yapılan araştırmaların bilgi üretim sürecini belirlemek daha genel anlamda ulusal alanyazının ilerleme sürecini görmek amacıyla belirli parametreler dikkate alınarak bibliyometrik analiz tercih edilmiştir. Araştırmanın en önemli sınırlılığı; sadece veri tabanları üzerinde erişimi sağlanan makalelerin, tezlerin ve bildirilerin incelenmesidir. İncelenen veri tabanlarında bulunamayan makaleler, tezler ve bildiriler araştırmanın analiz sürecine dahil edilmemiştir. Ayrıca turizm ve girişimcilik alanında yayınlanan kitaplar ve kitap bölümleri analize dahil edilmemiştir. Bu bağlamda gelecekteki araştırmalarda makale, bildiri ve tezlerin yanı sıra kitapların ve kitap bölümlerinin inceleme kapsamına alınması ile araştırmacıların yeni bulgulara ulaşma şansının artacağı dşnlmektedir.

BULGULAR

Turizm ve girişimcilik anahtar kelimelerinin bir arada alındığı alanyazın taraması sonucu 1988 – 2019 yılları arasında yapılan 96 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu alışmalar ulusal düzeydeki dergilerde yayımlanan makaleleri, ulusal kongrelerde sunulmuş bildirileri ve Yüksek ğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nin veri tabanında yer alan ilgili tezleri kapsamaktadır. Turizm ve girişimcilik temasında yapılmış çalışmalar yazar, çalışma adı, uygulama alanı, değişkenler, yöntem ve sonuç bağlamında yıl sırasına göre Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1: Turizmde Girişimcilik Temasında Yapılmış Çalışmalar

Yazar	Çalışmanın Adı	Uygulama/Araştırma Alanı	Değişkenler	Yöntem	Sonuç
Algoz, Gök ve İnce (2018)	Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Örneği	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde öğrenim gören Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu ve İİBF Fakültesi öğrencileri	Kişilik Özellikleri, Girişimcilik Eğilimi	T Testi, ANOVA, Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi	Öğrencilerin girişimcilik eğilimi ile kişilik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.
Arsilan, Kendir ve Türkmen (2018)	Turizm İşletmeciliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimi: Kazakistan-Kırgızistan-Türkiye Karşılaştırması	Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak, Kırgızistan-Türkiye Manas ve Gaziosmanpaşa Üniversiteleri Öğrencileri	Girişimcilik Eğilimi, Turizm İşletmeciliği Eğitimi	Frekans Dağılımı, Faktör Analizi, T Testi, ANOVA	Türkiye'deki öğrencilerin Kırgızistan ve Kazakistan'daki öğrencilere kıyasla daha yüksek girişimcilik eğilimi seviyesine sahip olduğu saptanmıştır.
Bayram (2018)	Kadın Girişimciler ve Turizm: Mevcut Turizm ve Sorunlar Üzerine Sınop İlinde Bir Araştırma	Sınop İlinde Turistik Ürünler Hazırlayan ve Sunan Kadın Girişimciler	Kadın Girişimciliği, İstihdamı, Turizmde Kadın Girişimciliği	İçerik Analizi	Kadın girişimcilerin bazı sosyolojik problemler yaşamasına rağmen toplumda pozitif algı oluşturmaya katkı sundukları tespit edilmiştir.
Çelebi, Cura ve Çilbant (2018)	Girişimcilik Örneği Olarak Sağlık Turizmi: İkinci Kaynak		Girişimcilik, Sağlık Turizmi, Turizm	Veri Derleme	Türkiye'nin sağlık turizmi potansiyelinden daha fazla faydalanabilmesi için özel sektör girişimcilerine sürdürülebilir destek sağlanması gerektiği ortaya konmuştur.
Çiftçi (2018)	Termal Turizm Girişimciliği Üzerine Bir Araştırma: Balıkesir Örneği	Balıkesir'de Faaliyet Gösteren Termal Turizm Girişimcileri	Termal Turizm, Girişimcilik	Betimsel Analizler	Termal turizm hizmetinin bilimsizce verildiği ve bürokratik uygulamaların işletme sahiplerinin çalışmalarını yeterince desteklemediği belirlenmiştir.
Doğanay Ergen (2018)	Türkiye'de Medikal Turizm Girişimciliği: İstanbul Örneği	İstanbul'daki Hastane Girişimcileri ve Yöneticileri	Medikal Turizm, Girişimcilik	Swot Analizi	Medikal turizm faaliyetlerinin tercih edilme nedenleri olarak kârlı bir iş olması ve ulkave olan talep tespit edilmiştir.
Gül ve Gül (2018)	Balıkesir İlinde Kadın Girişimci Profili ve Sorunları: Yıyecek Sektöründe Bir Uygulama	2012-2017 Yılları Arasında Balıkesir'de KOSGEB Kredi Desteği Alan Kadın Girişimciler	Girişimcilik, Kadın Girişimciliği, Yıyecek Sektörü	Betimsel Analizler, İçerik Analizi	Kadın girişimcilerin en önemli girişimcilik özelliklerinin başarılı olma, özgüveni olma ve ekonomik bağımsızlık olduğu ortaya konmuştur.
Karaçar (2018)	Turizm Usans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri- Sınop Üniversitesi Örneği	Sınop Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Öğrencileri	Girişimcilik Eğilimi, Turizm Öğrencileri	T Testi, ANOVA	Turizm öğrencilerinin girişimcilik eğilimleriyle cinsiyet, yaş, iş deneyimi gibi demografik değişkenler arasında anlamlı farklılıklar bulunmazken aile mesleği değişkeni açısından anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.
Kasalak, Akıncı, Yurcu ve San (2018)	Ekolojik Çiftliklerin Ekoturizm Girişimciliği Kapsamında Değerlendirilmesi: Antalya İli Alan Araştırması	Antalya İlinde Faaliyet Gösteren Ekolojik Çiftlik Girişimcileri	Ekoturizm Girişimciliği, Ekolojik Çiftlikler	İçerik Analizi	Ekoturizm girişimcilerinin sorun yaşadığı konular belirlenmiştir.
Kendir, Arslan ve İnce (2018)	Turizm Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Kırgızistan-Türkiye Manas ve Gaziosmanpaşa Üniversiteleri Karşılaştırması	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde turizm eğitimi alan öğrencileri	Girişimcilik, Girişimci Kişilik Özellikleri, Turizm Eğitimi	Betimsel Analizler, T-Testi	Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri boyutları ile cinsiyet ve girişimcilik geçmişi arasında anlamlı farklılıklar olduğu ortaya konmuştur.
Kılıç, Sezen ve Aydemir (2018)	Sosyal Restoran Girişimciliği: Bir Örnek Olay İncelemesi	Hayat Sarı Lokantası Girişimci Aylve Tükürücü	Sosyal Girişim, restoran, girişimci	Örnek Olay İncelemesi	Sosyal girişimcilerin kişisel özelliklerinin ve davranışlarının girişim motivasyonlarını oluşturduğu belirlenmiştir.
Öltüoğlu (2018)	Medikal Turizm Girişimciliğinde Mevcut Durum ve Sorunların Tespitine Yönelik Bir Araştırma: İzmir Örneği	İzmir'de Faaliyet Gösteren 2 Girişimci, 3 Özel Hastane Yöneticisi ve 1 Uzman	Sağlık Turizmi, Medikal Turizm, Girişimcilik	İçerik Analizi	İzmir'deki medikal turizm girişimcilerinin sektör hakkında istenilen duruma gelmesi için aşılması gereken sorunların varlığı tespit edilmiştir.

Turizm ve Girişimcilik Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

• 125

Şengül (2018)	Turizmin Ekonomik, Sosyal ve Çevresel Etkileri ile İlgili Algıların Girişimcilik Niyeti Üzerine Etkisi.	Müdümlü Sakinleri	Girişimcilik Niyeti, Turizmin Etkileri	Yapısal Eşitlik Modellemesi	Yerel halkın turizmin etkilerine yönelik algılanan artıtkı girişimcilik niyetlerinin de artığı belirlenmiştir.
Tuncer ve Doğan (2018)	Girişimcilik Eğiliminde Öğrencilerin Etkisi: Turizm İşletmeciliği Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma	Aksaray Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü 4. sınıf öğrencileri	Girişimcilik Eğilimi, Girişimcilik Eğitimi, Turizm İşletmeciliği	İçerik Analizi	Girişimcilik eğitiminin öğrencilere yeni bilgi ve beceriler kazandırdığı ortaya konmuştur.
Uzun (2018)	Alanya Otel İşletmelerinde İç Girişimcilik	Alanya Destinasyonundaki Dört ve Beş Yıldızlı Otel Yöneticileri	Otel İşletmesi, İç Girişimcilik	Açıklayıcı Faktör Analizi, Korelasyon, Regresyon, Farklılık Analizleri	Yöneticilerin iç girişimciliği yüksek düzeyde algıladıkları ortaya konmuştur.
Arsilan (2018)	Kırsal Turizmde Girişimcilik: İsparta ili Gösteren Girişimciler	İsparta ilinde kırsal turizm alanında faaliyet gösteren girişimciler	Kırsal Turizm, Girişimcilik	Betimsel Analizler	İsparta ilinin kırsal turizm ve girişimcilik potansiyeli ortaya konmuş; geliştirilebilirliği ve sürdürülebilirliği için önlemler alınması gerekliliği vurgulanmıştır.
Albaba, Sambaş ve Kömürçü (2017)	Turizmde Sosyal Girişimcilik ve Sürdürülebilir Toplumsal Gelişme İlişkisine Yönelik Örnek Olay İncelemesi: Tatuta (Tatım, Turizm, Takas) Projesi	Tatuta çiftlikleri	Sürdürülebilirlik, Sosyal Girişimcilik, Toplumsal Gelişme	Örnek Olay İncelemesi	Tatuta çiftliklerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin toplumsal gelişiminin sağlanması ve sürdürülebilirliğine katkı sağladığı belirlenmiştir.
Çihangir Camur ve Çihangir (2017)	Turizm Temelli Girişimcilik Gelişiminde Yerel ve Mekânsal Dinamiklerin Göreme (Nevşehir-Kapadokya) Örneğinde Analizi	Göreme'deki Yerel Turizm Girişimcileri ve Otel Tensicileri	Turizm Girişimciliği, Yerel Turizm Dinamikleri	Betimsel Analizler	Turizm temelli yerel girişimcilik desteklenmesi ve geliştirilmesinde merkezi yerel hükümetlerin ve mevzuatın önem arz ettiği tespit edilmiştir.
Çalkın ve Işık (2017)	Otel Çalışanlarının Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Trab3 bölgesi Örneği.	Trab3 bölgesinde faaliyet gösteren Otel İşletmeleri Çalışanları	Girişimcilik Eğilimi, Otel Çalışanları	Betimsel Analizler	Trab3 bölgesindeki otel çalışanlarının yeni fikirleri açık, yaratıcı ve kontrol odasına sahip bireyler olduğu belirlenmiştir.
Çiftçi (2017)	Turizm Sektöründeki Sosyal Girişim Çalışanlarının Sosyal Girişimcilik Davranış, İş ve Yaşam Tatmini: Tatuta Projesi Narköy Örneği	Tatuta Projesi Yürütücülere	Turizm, Sosyal Girişimcilik	İçerik Analizi	Sosyal girişim çalışanlarının işlerinden ve yaşamlarından tatmin oldukları ve sosyal girişimcilik davranış öncüllerinin çoğunu sağladıkları tespit edilmiştir.
Eğitici (2017)	Konaklama İşletmelerinde İç Girişimcilik ve Birey Örgüt Uyumuunun Değerlendirilmesi.	İstanbul ilinde bulunan beş yıldızlı konaklama işletmeleri çalışanları	İç Girişimcilik, Yenilik, Birey Örgüt Uyumu, Konaklama İşletmeleri	Açıklayıcı Faktör Analizi, Yapısal Eşitlik Modellemesi	İç girişimcilik alt boyutları olan risk alma, özerklik, proaktiflik ve yenilik ile birey örgüt uyumu arasında anlamlı ilişkiler olduğu ortaya konmuştur.
Işık ve Akarı (2017)	Turizm Çalışanlarının Proaktif Çalışma ve Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Erzurum ili Örneği	Erzurum ili Merkezindeki Turizm İşletmeleri Çalışanları	Turizm Çalışanları, Proaktif Çalışma Davranışı, Girişimcilik Eğilimi	Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis Testi	Turizm çalışanlarının proaktif çalışma davranışı ve girişimcilik eğilimleri ile demografik özellikleri (yaş, cinsiyet ve eğitim durumu) arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır.
Işık ve Aydın (2017)	Kişisel Değerlerin Sosyal Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Turizm Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma	Atatürk Üniversitesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve Artvin Çoruh Üniversitesi'nde Turizm Eğitimi Alan Lisans ve Onlisans Öğrencileri	Sosyal Girişimcilik, Turizm	Açıklayıcı Faktör Analizi, Betimsel Analizler, Korelasyon Analizi	Turizm öğrencilerinin fedakar, yenilikçi, sorumluluk sahibi, dürüst ve empati yapabilen bireyler olduğu ve yeniliğin, kişisel değerlerin sosyal girişimcilğe etkisinde kısmi aracı etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.
İlban, Kaya, Bazırgan ve Çolakoğlu (2017)	Katılımcı Yerel Kalkınmada Yerel Girişimcilik Rolü: Burhanıye Kırsal Turizm Örneği	Burhanıye ilçesinde yer alan Beleköy, Şarköy ve Taylialı köylerinde yaşayan yerel halk	Yerel Kalkınma, Yerel Girişimci, Kırsal Turizm	Betimsel Analizler	Burhanıye ilçesinde yer alan Beleköy, Şarköy ve Taylialı köylerinin kırsal turizm geliştirilmesine uygun potansiyele sahip olduğu ve yatırımlarla desteklenmesi gerektiği saptanmıştır.
İnce (2017)	Turizm Öğrencilerinde Girişimci Kişilik, Girişimcilik Eğilimi ve Karşier Yönetimi	Silifre-Tasucu Meslek Yüksek Okulu Seyahat, Turizm ve Eğlence Hizmetleri Öğrencileri	Girişimci Kişilik, Girişimcilik Eğilimi	Betimsel Analizler, Korelasyon Analizi	Girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Karak ve Kaygın (2017)	Toplumsal Cinsiyet Eğilimi Arasındaki İlişkinin Turizm Sektörü Açısından İncelenmesi	Kars İli ve Sarıkamış İlçesindeki Dört Yıldızlı Otel Çalışanları	Faktör Analizi, Farklılık Testleri, Korelasyon, Regresyon	Otel çalışanların girişimcilik eğilimleri ile toplumsal cinsiyet algılanı arasında anlamlı ilişki olduğu ortaya konmuştur.
Karaman, Akmaz, Sürme ve Öçaklıoğlu (2017)	Turizm Öğrencilerinin Girişimcilik Niyetinin Belirlenmesine Yönelik Görgül Bir Araştırma	Selçuk Üniversitesi Bültesinde Turizm ile İlgili Bölüm Öğrencileri	Girişimcilik Niyeti, Girişimcilik Eğitimi, Turizm Öğrencileri	Öğrencilerin girişimcilik niyetinin yüksek olduğu ve seyahat, turizm, otel, yiyecek-içecek ve eğlence sektöründe girişimci olmak istedikleri belirlenmiştir.
Ozkan ve Temeoğlu (2017)	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Hisslerinin Belirlenmesi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi On-İşans ve Üsans Öğrencileri	Korelasyon Analizi	Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimi ile işsel kontrol hissi, bağımsızlık arzusu ve risk alma eğilimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.
Temeoğlu ve Ozkan (2017)	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Hisslerinin Belirlenmesi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi On-İşans ve Üsans Öğrencileri	Korelasyon Analizi	Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik potansiyelleri ile bağımsızlık arzusu, risk alma eğilimi ve işsel kontrol hisleri arasında anlamlı ve doğru yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir.
Topuz (2017)	Tanzimat Sonrası Osmanlı Otelcilik Teşebbüsleri ve Osmanlı Otelleri Kumpanyası.	İkinci Kaynak	Yeni Derleme	İlk modern otellere 1840'larda rastlanırsa da otelcilik sektörünün sistemli bir kimlik kazanmasına Osmanlı Otelleri Kumpanyası gibi devlet destekli şirketlerin öncü olduğu tespit edilmiştir.
Şengül (2017)	Yerel Girişimcilik ve Turizm İşişisine Dair Çıkarımlar: Mudurnu Örneği	Bolu/Mudurnu'daki Yerel Turizm Paydaşları	İçerik Analizi	Girişimciğe teşvik ve desteklerde yerel girişimcilere destek olunması gerektiği ve yerel halka yeni girişimlerde bulunabilmesi için farkındalık eğitimlerinin verilmesi gerektiği saptanmıştır.
Şimşek, Özgener ve İlhan (2017)	Turizm Sektöründe Kadın Girişimciler ve Yöneticiler Açısından Otantik Liderliğin Sosyal Tembellik Üzerindeki Etkileri: Yaşam Tatmininin Düzenleyici Rolü	Neveşehir İlindeki Turizm İşletmelerindeki Kadın Girişimciler ve Yöneticiler	Çoklu Regresyon Analizi, Düzenleyici Değişkenli Regresyon Analizi	Yaşam tatmininin, otantik liderlik ile sosyal tembellik ilişkisinde düzenleyici rol üstlendiği belirlenmiştir.
Uğurlu ve Yılmaz (2017)	Bağ Turizmde Girişimcilik: Arcadia Bağları ve Bakucha Hotel ve Spa Örneği	Trakya İstancia Dağlarında Yer Alan Arcadia Bağları ve Bu Bağları İçerisinde Yer Alan Bakucha Hotel -Spa Oteli Sahibi, Girişimcileri ve Yöneticileri	İçerik Analizi	Arcadia Bağları ve bu bağları içerisinde yer alan Bakucha Hotel Spa örneğinde bağ turizminin Türkiye'de bir potansiyeli olduğu ortaya konmuştur.
Yeşilyurt, Yeşilyurt ve Akgündüz (2017)	Öz Yeterliliğin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Turizm Üsans Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma	Adıyaman Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğrencileri	Girişimcilik Eğilimi, Öz Yeterlilik, Turizm	Turizm öğrencilerinin öz yeterlilik algılarının girişimcilik eğilimlerini pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir.
Yüksel ve Bekar (2017)	Küçük ve Orta Ölçekli Yiyecek-içecek İşletme Sahiplerinin Girişimci Kişilik Özellikleri ve Girişimcilik Motivasyonları.	Muğla'da Faaliyet Gösteren Küçük ve Orta Ölçekli Yiyecek-içecek İşletme Sahipleri	Faktör Analizi, Farklılık Analizleri	Küçük ve orta ölçekli yiyecek-içecek işletmelerin sahiplerinin girişimciğe iten en önemli unsurun fırsat yaratma odağı, en düşük unsurun yaşam tarzı odağı olduğu belirlenmiştir.
Albayrak ve Tunçer (2016)	Thalassoterapi'de Girişimcilik ve Yeni Fikirler	Ege ve Akdeniz Kıyıları	Gözetim ve Deney	Türkiye kıyılarında thalassoterapi'de girişimcilik uygulamalarına olanak sağlayan hammaddenin mevcut olduğu tespit edilmiştir.
Altındal ve Gül (2016)	Turizm Sektöründe Kadın Girişimcilerin Risk Alma Deneşimleri	Güney Ege ve Batı Akdeniz Bölgelerinde Turizm Sektöründe Faaliyet Gösteren Kadın Girişimciler	İçerik Analizi	Bir risk üstlenme faaliyeti olan girişimciğin günümüzde kadınlar için de ekonomik bir faaliyet alanı olduğu belirlenmiştir.
Artıoğlu, Ayazlar ve Bahar (2016)	Otel Çalışanlarının Girişimcilik Yönelimlerinin Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi	Marmaris, Beş Yıldızlı Otel Çalışanları	Faktör Analizi, T-Testi, Varyans Analizi	Otel çalışanlarının girişimcilik yönelimlerinin bazı sosyo-demografik özelliklere göre (cinsiyet, eğitim, medeni durum, sektörde çalışma süresi) anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Turizm ve Girişimcilik Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

- 127

Aydemir, Uzun ve Göçmen (2016)	Odeşiş-Tire-Kemalpaşa Yöresi Kırsal Turizm ve Girişimciliğini Tespiti Yönelik Bir Araştırma	Odeşiş-Tire-Kemalpaşa Yöresindeki Konaklama İşletmeleri Yöneticileri	Kırsal Turizm, Kırsal Turizm Girişimciliği	Betimsel Analizler	Odeşiş-Tire-Kemalpaşa Yöresinin kırsal turizm girişimciliğinin geliştirilebilirliğine uygun niteliklere sahip olduğu belirlenmiştir.
Çuhadar ve Altınel (2016)	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Analizi: Ortaöğretim Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma	TRE1 Bölgesi'nde Turizm Alanında Eğitim Veren Mesleki ve Teknik Üselerde Öğrenim Gören Öğrenciler	Turizm Eğitimi, Girişimcilik Eğilimi	Faktör Analizi, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis	Kendisine ait bir iş fikri olan ve daha önce işletmelerde beceri eğitimi almış olan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin diğerlerine göre daha yüksek olduğu ortaya konmuştur.
Gökten ve Tekin (2016)	Şehir Markalaşmasında Girişimciliğin Önemi: Uşak İli Örneği	Uşak Üniversitesi İİBF Öğrencileri	Şehir Markalaşması, Girişimcilik Eğilimi	Regresyon Analizi, Varyans Analizi	Şehir markalaşması düzeyi arttıkça girişimcilik eğiliminin arttığı tespit edilmiştir.
İşık, Tırak ve İşık (2016)	Potansiyel Kadın Turizmciilerin Girişimcilik ve İnovasyon Eğilimlerinin Belirlenmesi	Atatürk Üniversitesi'nde Turizm Eğitimi Alan Kız Öğrenciler	Girişimcilik, Potansiyel Kadın Turizmci	T Testi, ANOVA	Potansiyel kadın girişimcilerin deneyime açık ve kendilerine güveni yüksek bireyler olduğu belirlenmiştir.
Kale (2016)	Küçük Ölçekli Turizm Girişimciliğinin Özelliklerinin Belirlenmesi	Neveşehir/Göreme'de Yer Alan Küçük Ölçekli Turizm Girişimcileri	Turizm, Girişimcilik	Mann-Whitney U, Kruskal Wallis Testi	Girişimcilerin ekonomik faktörlerle motive oldukları, fırsatları değerlendirerek amacıyla işe başladıkları, müşteri memnuniyetine değer verdikleri ortaya konmuştur.
Kuvılcım (2016)	Girişimcilik ve Dönüştürücü Liderlik Arasındaki İlişki: Turizm Sektöründe Bir Uygulama	Erzurum İlindeki Turizm İşletme Belgeli Konaklama İşletmeleri Çalışanları	Girişimcilik, Turizm	Faktör Analizi, T-Testi, ANOVA	Girişimcilik ve dönüştürücü liderlikle bazı demografik değişkenler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.
Ulama (2016)	Turizm Usans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Sakarya Üniversitesi Örneği	Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü'ndeki Öğrenciler	Girişimcilik Eğilimi	Faktör Analizi, Farklılık Analizleri	Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin yüksek olduğu ve genellikle olumlu kişilik özelliklerine sahip oldukları belirlenmiştir.
Uzun (2016)	Odeşiş-Tire Kemalpaşa Yöresi Kırsal Turizm ve Girişimciliğini Tespiti Yönelik Bir Araştırma	İzmir / Odeşiş-Tire-Kemalpaşa İlçelerindeki Kırsal Turizm Girişimcileri	Kırsal Turizm, Kırsal Turizm Girişimciliği	İçerik Analizi	İzmir / Odeşiş-Tire-Kemalpaşa İlçelerinde kırsal turizm girişimciliğinin geliştirilebilir olduğu ortaya konmuştur.
Akar (2015)	Stratejik İnsan Kaynakları Yönetiminin Örgüt İnovasyonu ve İç Girişimcilik Üzerindeki Etkisi: Oteller Üzerine Bir Araştırma	Ankara'da Farklı Merkezlerde Faaliyet Gösteren 4 ve 5 Yıldızlı 58 Konaklama İşletmesi	Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi, İnovasyon, İç Girişimcilik	Açımlayıcı Faktör Analizi, Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi	Stratejik insan kaynakları yönetimi ile iç girişimcilik ve inovasyon arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.
Unuvar (2015)	Turizm Girişimciliği Elseninde Konya İli	İkinci Kaynak	Turizm, Girişimcilik, Turizm Girişimciliği	Pest analizi ve bir model önerisi	Konya ilinin mevcut potansiyeliyle turizm girişimcilerine ve yatırımcılarına önemli bir kaynak niteliğinde olduğu ortaya konmuştur.
Aydemir ve Doğanay Ergen (2015)	Türkiye'de Sağlık Turizmi, Girişimcilik ve Sağlık Turizmine Uygulanan İhracat Destekleri.	İkinci Kaynak	Sağlık Turizmi, İhracat Destekleri, Girişimcilik	Veri Denleme	Türkiye'deki mevcut sağlık turizmi potansiyelinin girişimcilere fırsatlar sunduğu ortaya konmuştur.
Çatır, Şimşek ve Okelci (2015)	Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Ampirik Bir Çalışma	Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu Öğrencileri (Bankacılık, Çocuk Gelişimi, İşletme Yönetimi, Moda ve Tasarım, Turizm ve Seyahat Hizmetleri Bölümleri)	Girişimcilik Düzeyi, Girişimcilik Eğilimi, Meslek Yüksekokulları	KI Kare Testi, Korelasyon Testi	Öğrencilerin cinsiyetleri ve öğrenim türleri ile girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Öğrencilerin yaşları, bölümleri ve girişimcilik dersini alanlar almayanlar ile girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Dalgın, Karadağ ve Bingöl (2015)	Türkiyede Turizm Girişimciliğinin Gelişimi ve Turizmle İlgili Sağlanan Teşvikler	İkincil Kaynak	Turizm Yatırımları, Turizm Portföyleri, 2654 Sayılı Turizm Teşvik Kanunu, Turizm Girişimciliği, Kocşeb	Veri Derleme	Türkiyede turizm girişimciliğinin önemli sorunları arasında; girişimcilerin ekonomik dalgalanmalardan korunması, turizm girişimcilerinin yaygın olarak bulunduğu yörelerde hala altyapıların yeterli kalması, yerel halkın yabancı girişimcilere ve yabancı turistlere negatif tutumları, turizmin tüm yıla yayılması konusunda ürün çeşitliliğinin henüz yeterli olmadığı, artırılamaması ve bu bağlamda Türkiye'nin sahip olduğu cazibe unsurlarının tam olarak etkin bir şekilde kullanılmaması ortaya çıkmıştır.
Günlü (2015)	Sosyal Girişimcilik Olgusunun Kavramsal Analizi ve Turizmde Sosyal Girişimcilik	İkincil Kaynak	Sosyal Girişimcilik, Sürdürülebilir Turizm, Sorumlu Turizm	Kavramsal Analiz Tekniği, Veri Derleme	Sosyal girişimciliğin sosyal değişim ve sürdürülebilir gelişime yarattığı ve bu sürecin sorumlu turizm anlayışını destekleyebileceği belirtilmiştir.
Fınar (2015)	Turizm Sektöründe Girişimcilik Süreci ve Sektöre Özgü Özellikler	İzmir / Saçık İçişleri Köyü	Turizmde Girişimcilik, Girişimcilik Süreci, Turizm Girişimcisinin Özellikleri, Girişimcilik Sürecinin Aşamaları, Başarılı Girişimci	Ornek Olay İncelemesi	Turizmde oldukça fazla miktarda KOBİ işletmesinin faaliyet yaptığı, turizm girişimcilik katılımının oldukça fazla rastlandığı ekonomik bir sektör olduğu ve turizm girişimcilerinin diğer girişimcilerin birinci motivasyonları olan kar maksimizasyonu ve finansal özgürlüğüne önüne geçen hayat tarzı, hayat kalitesi seviyesi, yöresel yaşam koşulları gibi ekonomik olmayan pek çok motivasyona sahip olduğu ortaya çıkmıştır.
Polat ve Aktaş-Polat (2015)	Turizmin Kayıp Halkası: Sosyal Sermaye	İkincil Kaynak	Kayıp Halka, Sosyal Sermaye, Dayanışmacı Sosyal Sermaye, Aracı Sosyal Sermaye, Turizm, Turizm Gelişimi, Turizm Girişimciliği	Veri Derleme	Turizmin, aracı ve dayanışmacı sosyal sermaye için bir kaynak olabileceği ve sosyal sermayenin, turizmin gelişimi ve sürdürülebilirliğinde etkili olabileceği ayrıca bu iki olgunun birbiri üzerinde olumsuz etkilerinin de olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.
Aydinir ve Dereli (2015)	Yerel Yönetimlerde Turizm Girişimciliği Uygulamalarının İncelenmesi: İstanbul Belediyelerinde Vaka Çalışması	İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İlçe belediyelerinin faaliyetinde olan turizm girişimleri	Girişimcilik, Sosyal Girişimcilik, Kamu Girişimciliği, Turizm, Turizm	Ornek Olay İncelemesi	Kamuya düşen görevin belediyelere bağlı turizm işletmelerini deşeyli ve verimli bir biçimde denetlemek, işletmelerin üzerindeki siyasi baskıların azaltılmak ve bu işletmelerin siyasi bir rant aracı olarak kullanılmasını engellemek sonuçlarına ulaşılmıştır.
Aydinir ve Özdemir (2014)	Yerel Yiyecek-İçecek Girişimcilerinin Yavaş Yemek Hareketi Açısından Değerlendirilmesi: Aydın Yenipazar Örneği	Aydın / Yenipazar İlçesinde Yiyecek-İçecek Girişimcileri	Girişimcilik, Yiyecek-İçecek Girişimcileri, Yavaş Yemek	Betimsel Analizler	İşletmelerin büyük çoğunluğu yavaş yemek hareketinin misyonuna ilişkin temel kriterlere uygun olarak; kullandıkları ürünlerin geleneksel tohum ve yem kullanılarak elde edilmesine önem verdikleri, yerel ürünlerle tüketicilerde yeme zevkini uyardıkları ve müşterilerin üretim süreçlerine dâhil olmasına imkân tanıyacak şartlar sundukları belirtilmiştir.
Balı ve Koca-Balı (2014)	Üniversite Öğrencilerinin Bireysel Değerleri ve Girişimcilik Eğilimleri	Çukurova Üniversitesi Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otellilik Yüksekokulu Öğrencileri	Bireysel Değerler, Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi	Faktör Analizi, ANOVA, Regresyon	Öğrencilerin yüksek düzeyde girişimcilik eğilimi gösterdiği ve bireysel değerlerden evrensellik değerine en çok önem verdiği sonucu ortaya çıkmıştır.
Boycuoğlu (2014)	Kırsal Turizmde Kadın Girişimciliği: Edirne Örneği	Edirne II Merkezinde Üretimde Bulunan Kadın Girişimciler	Kırsal Turizm, Kadın Girişimciliği	Feminist Metodoloji, Frekans Analizi	Edirne'de kadın girişimcilerin kırsal turizm odaklı yerel/yöresel ürün üretiminde önemli katkı sağladığı, sazatanmıştır.

Turizm ve Girişimcilik Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

• 129

Solmaz, Aksoy, Şengül ve Sanışık (2014)	Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması	Sakarya Üniversitesi ve Bolu İzzet Baysal Üniversitesi Turizm Bölümü Öğrencileri	Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Turizm, Turizm Eğitimi	Faktör Analizi	Turizm öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerine önemli ölçüde sahip olduğu belirlenmiştir.
Tekin ve Kasalak (2014)	Ekoturizm Girişimciliğinin Bölgesel Kalınmadaki Rolü	İkinci Kaynak	Girişimcilik, Ekoturizm, Bölgesel kalkınma	Veri Döneme	Ekoturizm alanında girişimciğin yerel kasımda ş imkânlarını artıracağı, göçü engelleyeceği ve bölgesel kalkınma açısından önem taşıdığı tespit edilmiştir.
Tekin, Ozkul ve Demir (2014)	Turizm Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği.	Süleyman Demirel Üniversitesi'nde faaliyet gösteren turizmle ilgili program ve bölümlerde eğitim gören öğrenciler	Girişimcilik, Turizm Öğrencileri	Faktör Analizi, İlişki Analizleri	Turizm öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu, sektör deneyimi olan öğrencilerin diğerlerine nazaran daha yüksek girişimcilik düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir.
Tokmak ve İnce (2014)	Turizmde Çevreye Duyarlı Girişimcilik Yaklaşımı	İkinci Kaynak	Çevre, Ekoloji, Yeşil Turizm, Girişimcilik Kaynaklar, Girişimcilik	Derleme	Girişimcilerin çevresel duyarlılığı dâim ekolojî yaklaşımına uygun bir tarzda sahip olmalarının, çevreci politikalar üretmeleri noktasında daha somut davranışlara yöneleceği, aksi takdirde kapitalist anlayışın uzantısı ve çıkarıcı pazarlama anlayışının bir göstergesi olarak çevresel duyarlılığı sahip olmanın belli bir süre sonra samimiyetsiz davranışların fark edilmesine neden olacağı sonucuna ulaşılmıştır.
Yirik ve İlgaz-Yıldırım (2014)	Turizm Sektöründeki Kadın Girişimcilerin Bireysel Değerlerinin Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi: Antalya İli Örneği	Antalya'da Turizm Sektöründe Çalışan Kadın Girişimciler	Girişimcilik, Bireysel Değerler, Turizmde Kadın, Kadın Girişimci	Mann-Whitney U Kruskal-Wallis	Kadın girişimcilerin eğitim düzeylerinin ve yaşlarının bireysel değerlerinde oldukça önemli faktörler olduğu ortaya çıkmıştır.
Yirik ve İlgaz-Yıldırım (2014)	Turizm Sektöründe Kadın Girişimcilerin Bireysel Değerleri ile Risk ve Belirsizlik Algıları Arasında İlişkilerin Alan Araştırması ile İncelenmesi: Antalya Örneği	Antalya'da Turizm Sektöründe Çalışan Kadın Girişimciler	Kadın Girişimci, Bireysel Değer, Risk, Belirsizlik	Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi	Kadın girişimcilerin bireysel değerlerinin, risk ve belirsizlik algıları üzerinde anlamlı etkiye sahip olduğu saptanmıştır.
Yılmaz, Seydinbekuli ve Abışov (2014)	Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinde Ailesel Özelliklerin Etkisi: Ahmet Yesevî Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde Bir Alan Araştırması	Ahmet Yesevî Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Ekonomi Fakültesi Öğrencileri (Ekonomi, Finans ve Muhasebe İşletme, Turizm ve Otel İşletmeciliği Son Sınıf Öğrencileri)	Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Ailesel Faktörler	Faktör Analizi, Varyans Analizi	Öğrencilerin girişimci olma isteklerinin, babalarının eğitim durumlarına göre farklılık gösterdiği ve öğrencilerin girişimcilik özelliklerini faktörlerine katılmalarının, bazı ailesel özelliklere göre farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır.
Bozkurt ve Erdurur (2013)	Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi: Potansiyel Girişimciler Üzerine Bir Araştırma	Düzce Üniversitesi Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Öğrencileri	Girişimcilik, Kişilik, Girişimci Kişilik Özellikleri, Girişimcilik Eğilimi	Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi, Betimsel Analizler	Girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin belirlenmiştir.
Kaplan (2013)	Otel İşletmelerinde Bireysel Hizmet Odaklılığın İç Girişimcilik Performansı Üzerindeki Etkisi: Alışılanan Çevresel Belirsizliğin Aracı Rolü	Meşşur İlimdeki Turizm İşletme Belgesi (4 ve 5 yıldızlı) ve Özel Belge Otel İşletmelerinde Üst ve Orta kademe yönetici	Bireysel Hizmet Odaklılık, Alışılanan Çevresel Belirsizlik, İç Girişimcilik, Otel İşletmeleri	Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi	Bireysel hizmet odaklılığın iç girişimcilik üzerinde pozitif bir etkiye sahip olduğu; vicdanlılık, duygusal tutarlılık ve uyumluluk boyutlarının iç girişimcilik pozitif yönlü etkilendiği tespit edilmiştir.

Karacaoğlu ve Sozbiçli (2013)	Kurumsallaşmanın Konaklama İşletmelerinin Girişimcilik Düzeyleri Üzerine Etkisi: Nevşehir İlinde Bir Uygulama	Nevşehir İlindeki Konaklama İşletmeleri	Kurumsallaşma, Girişimcilik, Kurumsal Girişimcilik, Konaklama İşletmeleri	Faktor Analizi, Regresyon Analizi	Konaklama işletmelerinin kurumsallaşmalarının onların kurumsal girişimciliklerini önemli ölçüde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
Meriç (2013)	Girişimcilik potansiyeli ile Etik Ağı Arasındaki İlişki: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otellilik Yüksekokulu Örneği	Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otellilik Yüksekokulu Öğrencileri	Girişimcilik, Etik, Girişimcilik Potansiyeli, Etik Ağı, Girişimci Etkisi	Korelasyon Analizi, One-Way ANOVA, T-Testi	Etik ağı boyutlarından işletme içi ilişkiler, müşterilerle ilişkiler, görevle ilgili sorumluluklar ve meslektaşlarla ilişkiler ile girişimcilik potansiyeli arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.
Öztürk (2013)	Turizm gelişiminin girişimcilik faktörleri çerçevesinde değerlendirilmesi: Beypazarı ve Safranbolu Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Çalışma	Safranbolu ve Beypazarı'nda Konaklama ve Yeme-içme Hizmeti Sunan Girişimciler	Turizm Gelişimi, Girişimcilik Faktörleri	Lojistik Regresyon Analizi	İki yerleşim alanında deneyim sahibi olmak ve turizm pazarlama planına sahip olmak ortak başan faktörleri olarak ortaya çıkarılmışken, özellikle safranbolu'nun çok çeşitli başan faktörleriyle turizm sektöründe daha yüksek gelişme potansiyeline sahip olduğu saptanmıştır.
Yumuk (2013)	Turizm Bölümü Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Girişimcilik Eğilimlerine Etkisi	Trakya Üniversitesi Turizm Bölümü Öğrencileri	Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Girişimcilik Eğilimi	Faktor Analizi, Regresyon Analizi	Girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimine kısmen katkıları olduğu belirlenmiştir.
Gülcan, Oktay ve Samatova (2013)	Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Turizm ve Otellilik Yüksekokulu Örneği	Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Turizm ve Otellilik Yüksekokulu öğrencileri	Girişimcilik, Üniversite, Kırgızistan, Genç Girişimcilik	Uygulama İncelemesi	Öğrencilerde girişimcilik ruhunun nasıl geliştiğini somut örneklerle ortaya koymaktadır. Buna göre derslerin işlevi, yöntemleri, öğrencilerin yaratıcı fikirlerini ortaya çıkaran platformların hazırlanması, uygulama platformlarının öğrencilere sağlanması ve yönetimin kararlığı öne çıkan başlıklar durumundadır.
Çilbant, Şahin ve Özer (2013)	Turizm Kaynaklarının Ekonomiyeye Kazandırılmasında Girişimciliğin Önemi: Kırgızistan Örneği	Kırgızistan	Turizm, Girişimcilik, Ekonomik Kalkınma	Değerleme	Doğal yapısı itibarıyla Sağlık ve Termal Turizm, Kış Turizmi, Yavla Turizmi, Av Turizmi, Dağcılık Turizmi bakımından oldukça zengin olan ve özellikle Işık Gölü gibi doğa harikası ve dünyanın ikinci büyük krater gölüne sahip olan Kırgızistan'ın mevcut turizm kaynaklarını istenilen ölçüde kullanmadığı ve bu kaynakların ekonomiyeye aktarılmasında ciddi eksiklikler yaşandığı görülmüştür.
Aydemir, Kafo, Uzun ve Özdemir (2013)	Kırsal Kalkınma İçin Kırsal Turizm Girişimciliği Potansiyelinin Değerlendirilmesi: Dünya ve Türkiye Uygulamaları	Türkiye	Turizm, Kırsal Turizm, Girişimcilik, Turizm Girişimciliği, Kırsal Kalkınma	Uygulama İncelemesi	Tüm dünyada kırsal turizme doğru yöneliş artıyor, kırsal turizm Türkiye için önemli bir turizm alternatif olduğu, Türkiye'nin, kırsal turizm talebine cevap verebilecek ve avantajlarından faydalanmaya yararılanabilecek eşit potansiyelle sahip olduğu, dünyada ve Türkiye'de kırsal turizmle ilgili çalışmaların Orta Asya'daki ülkeler için de bir model olabileceği sonuçları ulaşılmıştır.
Tekin ve Kasalak (2013)	Yeni Bir Girişimcilik Eğilimi: Ekoturizm Çiftlik Girişimcileri	Muğla / Ekoturizm Çiftlik Girişimcileri	Girişimcilik, Ekoturizm, Ekolojik Çiftlik	Derinlemesine Görüşme	Az sermaye gerektiren, kurulması kolay ve günümüzde kırsal turizminin sıklıkla turist kesiminin ilgisini sıklıkla çeken ekoturizm çiftliklerinin, girişimciler için yeni bir girişimcilik alanı olarak ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Turizm ve Girişimcilik Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

• 131

Aşan ve Yılmazdoğan (2012)	Yerel Halkın Girişimciliğine Yönelik Girişimcilik Eğilimleri	"Eskişehir-Odunpazarı Evleri'nin Yaşatma Projesi" kapsamında restore edilen 300 evde yaşayan hane halkı	Sürdürülebilir Turizm Gelişimi, Ev Pansiyonculuğu, Girişimcilik Eğilimleri	Betimsel Analiz	Yerel halkın girişimcilik fikrine olumlu bakmaları ve sosyal çevrelerine desteklenmelerine rağmen girişimcilik gerçekleştirilecek duruma ulaşmadıkları ortaya konmuştur.
Endurur (2012)	Turizm Üsası Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişim Kışık Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Örneği	Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Öğrencileri	Girişimcilik, Kışık, Girişimci Kışık Özellikleri, Girişimcilik Eğilimi	T Testi, One-Way ANOVA, Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi	Girişimci kışık özelliklerinden kendine güven faktörü hariç diğer girişimci kışık özelliklerinin girişimcilik eğilimine etkisi olduğu ve girişimci kışık özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.
Fidan ve Nam (2012)	Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciler - Taraklı Örneği	Taraklı'daki Restoran, Pansiyon Sahibi ve El İşine Dayalı İşletme Sahibi Kadın Girişimciler	Kırsal Turizm, Turizmde Kadın, Kadın Girişimciliği	Betimsel Analizler	Taraklı'da kırsal turizmin gelişiminde kadın girişimcilerin göz ardı edilemez bir katkısı olduğu ortaya çıkmıştır.
Onur Yüz Şenal ve Gürel (2012)	Humik Maddelerin Sağlık Sektöründe Kullanımı ve Girişimcilik Faaliyetleri	İkinci Kaynak	Humik, Çamur, Sağlık, Girişimcilik	Veri Değerleme	Humik maddelerin Termal turizm işletmelerinde kullanımı ve sağlık uygulamaları üzerine önerilere yer verilmiştir.
Zurnaçoğlu (2012)	Kırsal Turizmde Girişimcilik ve Örgütlenme	Manisa, Aydın, Muğla Kırsal Turizm Bölgeleri	Kırsal Turizm, Girişimcilik, Örgütlenme	İkinci Kaynak/Veri Değerleme	Kırsal Turizm Derneği'nin kırsal turizm alanında yaptığı çalışmaların tanıtımı yapılmıştır.
Dönmez, Altuntaş ve Birgören (2011)	Girişimci Yönetim Biçimi ve Finansal Performans İlişkisi: Çanakkale Bölgesi'nde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Bir Araştırma	Çanakkale Otel İşletmeleri	Girişimci Yönetim, Finansal Performans	Pearson ve Spearman Korelasyon Analizi, Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi	Girişimci yönetim biçiminin alt boyutlarının finansal performans ölçütleri ile pozitif yönlü ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir.
Ozer (2011)	Kurumsal Girişimcilik ve İşletme Performansı İlişkisi: Dört ve Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Uygulama	4 ve 5 Yıldızlı Otel İşletmeleri	Kurumsal Girişimcilik, Finansal Performans, İşletme Performans	Çoklu Regresyon Analizi	Kurumsal girişimcilik boyutlarından; proaktiflik, yenilikçilik ve rekabetsizlik agresiflik boyutlarının konaklama işletmelerinin finansal performans ve finansal olmayan performansları üzerinde anlamlı ve pozitif etkisi olduğu, örgütsel yenilenme ve risk alma boyutlarının ise anlamlı bir etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir.
Polat (2011)	Girişimcilik Motivasyonu ve İşletme Yenilikçiliği Arasındaki İlişkinin Araştırılmasına Yönelik İşletmelerinde Bir Araştırma	Göççeada Turizm İşletmesi Sahip Yöneticisi	Girişimcilik Motivasyonu, İşletme Yenilikçiliği	Korelasyon Analizi, ANOVA	İşletme türüne ve işletme sahip yöneticisinin eğitimine göre girişimcilik motivasyonunun farklılık gösterdiği, işletmelerin ve sahip yöneticilerin demografik özelliklerine göre işletme yenilikçiliğinin farklılık göstermediği tespit edilmiştir.
Saylan (2011)	Girişimcilik Kültürü: Balıkesir'de Turizm Sektörüne Yönelik Bir Araştırma	Balıkesir Turizm İşletmesi Sahibi/Ortağı/Yetkilisi	Turizm, Girişimcilik, Girişimci Kışık Özellikleri, Girişimcilik Kültür Boyutları	Betimsel Analizler, T Testi, Varyans Analizi, Korelasyon Analizi	Balıkesir il merkezindeki turizm girişimcilerinin demografik faktörlere göre girişimci kışık özellikleri ve girişimcilik kültürü boyutları açısından anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.
Yılmaz ve Günel (2011)	Üniversite Eğitimi ve Girişimcilik: Bireyleri Girişimcilik Yönelendiren Etkenler Üzerine Bir Araştırma	Turizm Üsası Öğrencileri	Girişimcilik, Kendi İşini Kurma İsteği, Demografik Özellikler, Üniversite Eğitimi	Betimsel Analizler Ki Tare Testi	Cinsiyetin girişimcilik etkilemediği, öğrencilerin gelecekte bir girişimde bulunma isteklerinin ebeveynlerinin çalışma alanına göre değişiklik gösterdiği ve girişimcilik davranışının ağırlıklı olarak aile çevresinden etkilendiği, üniversite öğrencilerinin gelecekte kendi işini kurma isteklerinin üniversitede aldıkları eğitimden bağımsız olarak geliştiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yılmazdoğan ve Kaşlı (2011)	Turizm Algısı ve Girişimcilik Niyeti ilişkisi: Eskişehir'de Bir Araştırma	Eskişehir Yerel Halk	Sosyo-Demografik Özellikler, Turizm Algısı, Girişimcilik Niyeti	Doğrulayıcı Faktör Analizi, Frekans Analizi, Yapısal Eşitlik Modellemesi, Kruskal Wallis Analizi	Turizm konusundaki katılımcı algılamalarının girişimcilik niyeti üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.
Altıntaş ve Dönmez (2010)	Girişimcilik Yönelimi Ve Örgütsel Performans ilişkisi: Çanakkale Bölgesinde Faaliyet Gösteren Otel İşletmelerinde Bir Araştırma	Çanakkale Otel İşletmeleri	Girişimcilik Yönelimi, Örgütsel Performans	Pearson, Spearman Korelasyon, Çoklu Doğrusal Regresyon Analizleri	Girişimcilik yöneliminin boyutları olarak yenilikçiliğin, finansal açıdan çeşitli büyüme ve kârlılık; pro-aktifliğin, büyüme, kârlılık ve büyüklük / likidite ve saldırgan rekabetçiliğin büyüme, kârlılık ve likidite ile pozitif bir ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir. Yenilikçilik ile çalışan performans; pro-aktiflik ile çalışan ve müşteri performansları arasında pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır.
Kaplan (2010)	Küresel Rekabet Ortamında İç-Girişimcilik Turizm İşletmelerinde Uygulanmasına Yönelik Bir Model Önerisi	İç-Turizm İşletmeleri	Girişimcilik, Küreselleşme, Küresel Rekabet, Girişimci İşletme Modeli	İkincil Kaynak Kullanımı, Derleme	Turizm işletmeleri açısından iç-girişimcilik yeni kaynaklar yaratma, fırsatları tanımlama ve değerlendirme, yeni ürün/pazar bileşenleri yaratarak üstünlük sağlama yönlü temel bir bileşendir. Bu açıdan iç-girişimcilik turizm işletmelerinde ürün ve süreç yeniliği, kaynak ve yeteneklerin gelişimi ve yeni ürün ve hizmetleri üretmenin gerçekleştirilmesini sağlayıcı unsurdur.
Kızılay (2010)	Yöneticilerin Liderlik Tarzlarına Göre Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesi: Turizm Sektöründe Bir Araştırma	Antalya Turizm İşletmesi Yöneticisi	Demografik Özellikler, Girişimcilik Özellikleri, Liderlik Tarzı	Betimsel Analiz, T Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi	Liderlik tarzlarına göre yöneticilerin girişimcilik özelliklerinde farklılık olduğu belirlenmiştir.
Kozak ve Yılmaz (2010)	Otel Yöneticilerinin İç Girişimcilik Algılamaları: Frigya Bölgesi Örneği	Frigya Bölgesi 4 ve 5 Yıldızlı Oteller	İç Girişimcilik, Otel Yöneticilerinin İç Girişimcilik Algısı ve Demografik Özellikleri	Faktör Analizi, Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis Testi	Otel yöneticilerin yenilik yapma ve stratejik yenilenme konularını iç girişimcilik kapsamında önemli bulurken, yeni iş girişimi başlatma ve sektöre öncülük etme konularında rakiplerini takip etmeyi tercih ettikleri saptanmıştır.
Özdemir (2009)	Karacasu'da Turizm Girişimciliği Araştırması	Aydın Karacasu Yerel Halk	Demografik Ve Sosyal Özellikler, Yaşam Tarzından Memnuniyet, Turizm Ve Turistler Hakkında Yargılar, Karacasu'nun Gelişmişliği, Karacasu'da Turizmin Gelişeme Nedenleri, Potansiyel Girişimci Grubu	Betimsel Analizler	Veriler genellikle katılımcıların Karacasu'da turizmin geleceğine dair olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Turizm ve Girişimcilik Alanında Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

- 133

Kızılmak ve Oktay (2006)	Kırgızistan da Seyahat Acentalarına Yatırım Yapan Girişimcilerin Karşılaştıkları Pazarlama Sorunları	Kırgızistan Tur Operatörleri Birliği'ne Üye Seyahat İşletmeleri	Frekans Analizi	Seyahat acenta sektörüne yatırım yapan girişimcilerin kuruluş aşamasında sorunlarla karşılaştıkları ve bu sektöre yatırım yapmaktan memnun olmadıkları ortaya konmuştur.
Sinan' (2004)	Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerde Girişimcilik: Akdeniz Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otellilik Yüksek Okulu Örneği	Akdeniz Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otellilik Yüksekokulu son sınıf öğrencileri	φ	
*Eser (2002)	Turizm Eğitimine Uç Açılı Yaklaşım: Profesyonel Eğitim, Mesleki Beceri Eğitimi ve Girişimcilik Eğitimi		φ	
Korkmaz (2000)	Girişimcilik ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma	Ankara	φ	Gençlerin yeniliğe açık, kısmi oranda risk alabilen kişiler oldukları ancak yaratıcılık konularında gelişkin davranışları sonucuna varılmıştır.
*Göi (1988)	Türkiye'de Girişimcilik ve Girişimciliğin Turizm Sektöründe Değerlendirilmesi		φ	

Not: φ: Tespit edilemeyen bilgiler için kullanılmıştır.

¹ YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde erişime açık olmayan tez olduğundan dolayı metot ve sonuç yazılamamıştır.

² YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde erişime açık olmayan tez olduğundan dolayı metot ve sonuç yazılamamıştır.

³ YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde erişime açık olmayan tez olduğundan dolayı metot ve sonuç yazılamamıştır.

Ulusal düzeyde yapılan araştırmalar uluslararası düzeyde olduğu gibi 2000'li yıllardan sonra ivme kazanmıştır. 2010 yılından bugüne kadar ise hem makale sayılarında hem de tez sayılarında sürekli bir artış söz konusudur. Tablo 1 incelendiğinde ulusal düzeyde, turizm ve girişimcilik alanında yapılan ilk araştırmanın Göl (1988) tarafından, Türkiye'de turizm sektöründe girişimciliğin değerlendirilmesine ilişkin olduğu görülmektedir.

Yapılan alanyazın taramasında 2000 yılı ve öncesine ait 2 adet; takip eden 2001-2006 yıl aralığında 3 adet çalışmaya rastlanmıştır. 2007-2012 yılları arasında yapılan çalışmalar % 16,8 (16 adet) orana sahipken en çok çalışmaya rastlanan dönemin % 78 (75 adet) oranla 2013'den bugüne kadar olan aralık olduğu tespit edilmiştir.

Ulusal düzeyde yapılan turizm alanında girişimcilik araştırmalarının % 57,3 (55 adet)'ünün farklı alanlarda yapılan genel girişimcilik konularıyla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmalar arasında girişimcilik eğilimi temalı araştırma sayısı diğer girişimcilik konularına göre oldukça fazladır ve bu araştırmaların uygulama alanı genellikle lisans ve önlisans eğitimi alan turizm ve otelcilik okullarındaki öğrencileri kapsamaktadır. Girişimcilik niyeti, girişimci kişilik özellikleri, girişimcilik algısı, girişimcilik düzeyi, girişimcilik hissi, girişimcilik yönelimi, girişimcilik becerileri, girişimcilik motivasyonu, girişimcilik kültürü, küçük ve orta ölçekli turizm işletmeleri, yerel yönetime bağlı işletmeler, konaklama işletmelerinde girişimcilik ve dönüştürücü liderlik, Tanzimat sonrası Osmanlı otelcilik teşebbüsleri ve girişimci özellikleri ise turizm ve girişimcilik alanında çalışılmış diğer temalar arasındadır.

Turizm ve girişimcilik alanında yapılmış çalışmaların %21,9 (21 adet)'unu oluşturan girişimcilik türleri arasında kadın girişimciliği en sık çalışılan girişimcilik türü olarak saptanmıştır. Kadın girişimciler ile ilgili araştırmaların; kadın girişimcilerin sorunları, kadın girişimcilerin yaşam tatmini, otantik liderlik ile sosyal tembellik ilişkisi, kadın girişimcilerin risk alma deneyimleri, risk ve belirsizlik algıları, potansiyel kadın girişimciler, kadın girişimciliği ve kadın girişimcilerin bireysel değerleri gibi konulara odaklandığı görülmektedir.

Belirli bir turizm türünde girişimcilik faaliyetinde bulunan girişimciler ve turizm türlerinde gerçekleşen girişimcilik faaliyetlerine ilişkin araştırmalar, turizm ve girişimcilik alanında yapılmış çalışmaların % 20,8 (20 adet)'ini oluşturmaktadır. İlgili turizm türleri arasında kırsal turizm, ekoturizm, termal turizm, medikal turizm, sağlık turizmi, bağ turizmi ve thalassoterapi turizmi yer almaktadır. Ayrıca Aşan ve Yılmazdoğan'ın (2012) yerel halkın ev pansiyonculuğuna yönelik girişimcilik eğilimlerini incelediği çalışma da turizm ve girişimcilik araştırmalarına farklı bir bakış açısı sunmaktadır.

Ulusal düzeyde yapılan turizm ve girişimcilik alanındaki çalışmalar değişkenler açısından incelendiğinde en sık yer verilen değişkenin % 65,7 (63 adet) ile “turizm ve girişimcilik” değişkeni olduğu; onu “girişim”, “girişimci”, “girişimcilik” kavramlarının % 30,2 (29 adet) takip ettiği ve “turizm ve girişimcilik” değişkeninin ise % 3,1 (3 adet) orana sahip olduğu görülmektedir. İlgili çalışmalar evrene göre incelendiğinde % 28,1 (27 adet) oranla en sık lisans ve lisansüstü öğrenciler üzerine araştırmalar yapıldığı; örneklem dağılımında otel yöneticilerinin % 15,6 (15 adet); girişimci örneklerinin % 13,5 (13 adet); ikincil kaynak taramalarının % 12,5 (12 adet), kadın girişimcilerin % 10,4 (10 adet) olduğu görülmektedir. Otel çalışanları % 6,3 (6 adet); yerel halk % 5,2 (5 adet); paydaşlar % 4,2 (4 adet) oranlar en az başvurulan örneklem alanları arasında yer almaktadır.

Bölgelere göre dağılımı açısından incelendiğinde ulusal düzeyde turizm ve girişimcilik alanında yapılmış çalışmaların % 21,9 (21 adet)’unun Ege Bölgesi’nde yürütüldüğü; ikincil kaynak taramalarının % 16,8 (16 adet); İç Anadolu Bölgesi’nde yapılan çalışmaların % 11,6 (11 adet); Marmara Bölgesi’nde % 9,5 (9 adet) olduğu; çalışmaların en az yürütüldüğü bölgenin ise % 2,1 (2 adet) oranla Güneydoğu Anadolu Bölgesi olduğu fark edilmektedir. Çalışmaların yöntemlerine göre dağılımı irdelendiğinde ise % 45,8 (44 adet) oranda nicel araştırmalara; % 30,2 (29 adet) oranında nitel araştırmalara yer verildiği; kavramsal çalışmaların % 10,4 (10 adet) orana sahip olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada ulusal düzeyde turizm ve girişimcilik konusunda yapılan çalışmalar incelenmiştir. Alanyazın taraması sonucu elde edilen önemli bulgulardan biri ulusal düzeyde turizm ve girişimcilik temasında yapılan bilimsel çalışma sayısının turizm sektöründeki girişimcilik uygulamalarına kıyasla az olduğudur. Benzer bir durum Li (2008)’ye göre uluslararası alanda yapılan çalışmalar için de geçerlidir. 1982 yılında 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu’nun kabul edilmesiyle turizm bölgelerinin belirlenmesi ve potansiyel turizm girişimcilerine çeşitli olanakların, teşviklerin sağlanmasıyla Türkiye’de turizm girişimciliği uygulamaları ciddi sayıda artış göstermiştir (Turizmi Teşvik Kanunu, 1982).

Ekonomik kalkınmanın önemli bir aktörü olarak görülen turizm sektörü için sonraki yıllarda da çeşitli politikalar, destekler ve muafiyetlerle girişimcilik uygulamaları teşvik edilmeye devam etmektedir. Yapılan alanyazın taramasında turizm girişimciliği politikaları ve teşvikleriyle ilgili yalnızca bir çalışmaya ulaşılmıştır. Turizm girişimciliğiyle ilgili mevcut politika ve teşviklerin incelenmesi, uygulama alanları, mevcut girişimcilerin karşılaştığı sorunlar ve engeller üzerine yapılacak çalışmaların söz konusu desteklerin artarak gelişmesi ve uygulamada daha fazla yer bulması için önem arz ettiği

düşünülmektedir.

Ulusal düzeyde 2000'li yıllar itibari ile başlayan turizm-girişimcilik araştırmaları 2010 yılından sonra ivme kazanmıştır. Ancak uluslararası düzeyde yapılan çalışmalar 1990'lı yıllarda başlamakta olup bu çalışmaların 2000'li yıllardan sonra nicelik olarak arttığı görülmektedir (Li, 2008; Fu vd., 2019).

Turizm sektöründe çok sayıda küçük ve orta ölçekli işletmelerin varlığı deneysel çalışmalar için uygun bir araştırma fırsatı tanımaktadır. Ancak uluslararası alanyazına benzer biçimde ulusal alanyazında da turizm ve girişimcilik konusunda küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerine yapılan araştırmaların sayıca az olduğu görülmektedir (Solvoll vd., 2015; Fu, vd., 2019). Girişimciliğin bir disiplin olarak henüz teori oluşum sürecini tamamlayamaması araştırma sayısının az olmasında bir etken olarak görülmektedir (Ireland, Reutzell ve Webb, 2005). Buna karşın bilimsel bilginin sistematik ilerleyebilmesi ampirik araştırmaların varlığına ve teorik tutarlılığına bağlıdır (Koppl, 2007). Gelecek araştırmaların turizm ve girişimcilik teması altında farklı bilim dallarından teori ve yaklaşımlardan beslenerek ilerlemesi ile bu alanda yapılan araştırmaların niteliğinin ve niceliğinin artacağı düşünülmektedir.

Ulusal düzeydeki girişimcilik çalışmalarının büyük çoğunluğu girişimcilik eğilimleri ile ilgilidir. Bu araştırmalarda ön plana çıkan önemli noktalardan biri uygulama alanı olarak turizm ve otelcilik eğitimi alan lisans ve ön lisans öğrencilerinin seçilmesidir. Girişimcilik politikalarının hedef kitlesini genel olarak, genç, yeni mezun olmuş veya olacak olan ve yeni fikirlerini hayata geçirmek için yeterli beşeri ve fiziki sermayeye sahip olmayan kişiler oluşturmaktadır (Duran, 2016). Bu noktada hedef kitlenin sahip olduğu girişimcilik özelliklerinin belirlenmesinin ve alanyazında girişimcilik üzerine en çok tartışılan konulardan biri olan girişimcileri ayıran özelliklerin ortaya konmasının girişimcilik alanındaki teori gelişim sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ancak konunun diğer girişimcilik özelliklerini kapsayacak şekilde geliştirilmesi ve farklı uygulama alanlarında gerçekleştirilmesi ulusal düzeyde yapılacak araştırmaların teorik çerçevesini güçlendirmek ve girişimcilik özelliklerini belirlemek açısından önem arz etmektedir. Ayrıca potansiyel girişimcilerin yanı sıra turizm sektöründe yer alan mevcut girişimcilerin örnekleme dâhil edileceği çalışmaların Türkiye'de turizm sektöründe yer alan girişimcilerin özelliklerini ve girişim türlerini belirlemede yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Alanyazın taramasında ön plana çıkan bir diğer önemli bulgu girişimcilik türleri ile ilgili yapılan araştırmaların ön planda olmasıdır. Girişimcilik türlerinden kadın girişimciliği üzerine yapılan çalışmalar, uluslararası çalışmalarda olduğu gibi kadın girişimcilerin karşılaştıkları zorluklara ve

kadın girişimcilerin sorunlarına (Chipfuva, Nzonzo ve Muchenje, 2012; Deen vd., 2016) odaklanmaktadır. Ancak uluslararası düzeyde turizm sektöründe bulunan kadın girişimciler ile ilgili (Serafimova ve Petrevska, 2018; Zapalska ve Brozik, 2014; Sikari, 2018) teorik açıdan daha geniş çaplı bir literatür mevcuttur. Benzer durum sosyal girişimcilik türü için de geçerlidir. Ulusal düzeyde turizmde sosyal girişimcilik ile ilgili yapılan araştırmaların (Çiftçi, 2017; Işık ve Aydın, 2017; Günlü, 2015) nicelik olarak az olduğu görülmektedir. Uluslararası düzeyde ise; sosyal girişimcilik ve turizm gelişimi (Clausen, 2016), sosyal girişimcilik ve sürdürülebilir turizm (Laeis ve Lemke, 2016), sosyal girişimcilerin başarı faktörleri (Weppen ve Cochrane, 2012), sürdürülebilir toplum gelişimi ve turizmde sosyal girişimcilik (Aquino, Lück ve Schanzel, 2018) olmak üzere özellikle sürdürülebilir turizm kapsamında sosyal girişimciliğin ele alındığı daha geniş çaplı bir alanyazın söz konusudur. Bu bağlamda ulusal düzeyde turizm ve girişimcilik temasında yapılacak araştırmaların sürdürülebilir turizm, yaratıcı turizm ve sorumlu turizm ile sosyal girişimcilik konularını bir arada ele alması ile sürdürülebilirlik yaklaşımı çerçevesinde araştırmaların çeşitlendirilmesi mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akbaba, A., Sarıbaş, Ö. ve Kömürcü, S. (2017). Turizmde sosyal girişimcilik ve sürdürülebilir toplumsal gelişme ilişkisine yönelik örnek olay incelemesi: Tatuta (Tarım, Turizm, Takas) Projesi. 8. *Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2017) Bildiriler Kitabı*, 14-16 Temmuz 2017, Balıkesir, s.284-295.
- Akgöz, E., Gök, T. ve İnce, C. (2018). Kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimine etkisi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi örneği. 9. *Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2018) Bildiriler Kitabı*, 10-12 Mayıs 2018, Bişkek, s.314-329.
- Aktürk, E. (2012). *Üniversite öğrencilerinin kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimleri üzerindeki etkisi: Düzce Üniversitesinde bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Düzce Üniversitesi, Düzce.
- Albayrak, C. ve Sezginer, T. (2016). Thalassoterapi'de girişimcilik ve yeni fikirler. 3. *Ulusal Deniz Turizmi Sempozyumu*. 26-27 Şubat 2016, İzmir, s.70-81.
- Altındal, Y. ve Gül, S. S. (2016). Turizm sektöründe kadın girişimcilerin risk alma deneyimleri. *Tematik Yazılar, Toplum ve Demokrasi*, 10(21): 115-131.
- Altuntaş, G. ve Dönmez, D. (2010). Girişimcilik yönelimi ve örgütsel performans ilişkisi: Çanakkale Bölgesinde faaliyet gösteren otel işletmelerinde bir araştırma, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 39(1): 50-74.

- Arslan, G. (2018). Kırsal turizmde girişimcilik: Isparta ili örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Arslan, E., Kendir, H. ve Türkmen, F. (2018). Turizm işletmeciliği eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimi: Kazakistan–Kırgızistan–Türkiye karşılaştırması, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(4): 655-669.
- Artuğer, S., Ayazlar, G. ve Bahar, O. (2016). Otel çalışanlarının girişimcilik yönelimlerinin sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 17(37): 37-52.
- Aşan, K. ve Yılmazdoğan, O. C. (2012). Yerel halkın ev pansiyonculuğuna yönelik girişimcilik eğilimleri. 13. *Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı*, 6-9 Aralık 2012, Antalya, s.703-717.
- Aquino, R. S., Lück, M. ve Schanzel, A. H. (2018). A conceptual framework of tourism social entrepreneurship for sustainable community development. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 37: 23-32.
- Atar, A. (2015). *Stratejik insan kaynakları yönetiminin örgüt inovasyonu ve iç girişimcilik üzerindeki etkisi: Otel işletmeleri üzerine bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aydemir, B. ve Dereli, Ö. (2014). Yerel yönetimlerde turizm girişimciliği uygulamalarının incelenmesi: İstanbul belediyelerinde vaka çalışması. 9. *International Conference: New Perspectives in Tourism and Hospitality Bildiriler Kitabı*, 25-27 Eylül 2014, Balıkesir, s.948-960.
- Aydemir, B. ve Doğanay Ergen, F. (2015). Türkiye’de sağlık turizmi, girişimcilik ve sağlık turizmine uygulanan ihracat destekleri. 1. *Euroasia International Tourism Congress: Current Issues, Trends and Indicators (EITOC-2015) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Mayıs 2015, Konya, s.533-544.
- Aydemir, B., Kafa, N. Uzun, D. ve Özdemir K. (2013). Kırsal kalkınma için kırsal turizm girişimciliği potansiyelinin değerlendirilmesi: Dünya ve Türkiye uygulamaları V. *International Congress on Entrepreneurship (ICE 2013) Bildiriler Kitabı*, 5-7 Haziran 2013, Almaty, s.79-89.
- Aydemir, B. ve Özdemir, S. S. (2014). Yerel Yiyecek-İçecek girişimcilerinin yavaş yemek hareketi açısından değerlendirilmesi: Aydın Yenipazar örneği. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 9(2): 323-336.
- Aydemir, B., Uzun, D. ve Göçmen Z. G. (2016). Ödemiş-Tire-Kemalpaşa yöresi kırsal turizm ve girişimciliğini tespiti yönelik bir araştırma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 6(2): 1-6.
- Ballı, E. ve Koca-Ballı, A. (2014). Üniversite öğrencilerinin bireysel değerleri ve girişimcilik eğilimleri. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 18(1): 101-121.

- Bayram, G. E. (2018). Kadın girişimciler ve turizm: mevcut turizm ve sorunlar üzerine Sinop ilinde bir araştırma. *Journal of Business Research Turk*, 10(2): 56-88.
- Boyacıoğlu, E. (2014). Kırsal Turizmde kadın girişimciliği: Edirne rneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2): 82-90.
- Bozkurt, . ve Erdurur, K. (2013). Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimindeki etkisi: potansiyel girişimciler üzerinde bir araştırma. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8(2): 57-78.
- Bruyat, C. ve Julien, P. (2000). Defining the field of research in entrepreneurship. *Journal of Business Venturing*, 16: 165-180.
- Buhalis, D. ve Cooper, C. (1998). Competition or co-operation? small and medium sized tourism enterprises at the destination. E. Laws, B. Faulkner ve G. Moscardo (Ed.), *Embracing and Managing Change in Tourism: International Case Studies* içinde (s.329-351). New York: Routledge.
- Cantillon, R. (1755). *Essay on the nature of general commerce* (H. Higgs, ev). London: Macmillan.
- Chang, J. (2011). Introduction: Entrepreneurship in tourism and hospitality: the role of SMEs. *Asia Pasific Journal of Tourism Research*, 16(5): 467-469.
- Chipfuva,T., Nzonzo, J. C. ve Muchenje, B. (2012). Challenges faced by women entrepreneurs in the tourism sector in Zimbabwe. *Journal of Social & Allied Research*, 1(1): 25-33.
- Cihangir amur, K. ve Cihangir, E. (2017). Turizm temelli girişimciliğin gelişiminde yerel ve meknsal dinamiklerin Göreme (Nevşehir-Kapadokya) rneğinde analizi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(3): 227-237.
- Clausen, H., B. (2016). Social entrepreneurship and tourism development in Mexico. A case study of North American social entrepreneurs in a Mexican Town. P. J. Sheldon ve R. Daniele (Ed.), *Social Entrepreneurship and Tourism* içinde (s.195-205). Oxford: Springer.
- alkın, . ve Işık, C. (2017). Otel alışanlarının girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi: TR83 bölgesi rneği. *1.Uluslararası Turizmin Geleceği Kongresi: İnovasyon, Girişimcilik ve Sürdürebilirlik Kongresi (Futourism, 2017) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Eylül 2017, Mersin, s.159-166.
- atır, O., şimşek, A. ve lekli, N. (2015). Meslek yüksekokulu ğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesine yönelik ampirik bir alışma. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 4: 105-114.
- Çelebi, A. K., Cura, S. ve ılbant, C. (2018). Girişimcilik rneği olarak sağlık turizmi. *9. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2018) Bildiriler Kitabı*, 10-12 Mayıs 2018, Bişkek, s. 447-458.

- Çılbant, Ç., Şahin, A. ve Özer, B. (2013). Turizm kaynaklarının ekonomiye kazandırılmasında girişimciliğin önemi: Kırgızistan örneği. *V. International Congress on Entrepreneurship (ICE 2013) Bildiriler Kitabı*, 5-7 Haziran 2013, Almaty, s. 72-78.
- Çiftçi, F. (2017). *Turizm sektöründeki sosyal girişim çalışanlarının sosyal girişimcilik davranışı, iş ve yaşam tatmini: Tatuta Projesi Narköy örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Çiftçi, G. (2018). *Termal turizm girişimciliği üzerine bir araştırma: Balıkesir örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Çuhadar, M. ve Altinel, M. (2016). Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin analizi: Ortaöğretim öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Turizm Akademik Dergisi*, 2: 1-14.
- Dalgın, T., Karadağ, L. ve Bingöl, Z. (2015). Türkiye'de turizm girişimciliğinin gelişimi ve turizmle ilgili sağlanan teşvikler. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(1): 174-184.
- Deen, A. Harilal, V. ve Achu, F., N. (2016). Women in tourism: experiences and challenges faced by owners of small accommodation establishments. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 5(3): 1-15.
- Dees, G. J. (1998). *The meaning of "Social Entrepreneurship"*. Stanford University: Draft Report for the Kauffman Center of Entrepreneurial Leadership (s.1-5).
- Doğanay Ergen, F. (2018). *Türkiye'de medikal turizm girişimciliği: İstanbul örneği* (Yayınlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Doğru, T., Isik, C., & Sirakaya-Turk, E. (2019). The balance of trade and exchange rates: Theory and contemporary evidence from tourism. *Tourism Management*, 74, 12-23.
- Dönmez, D., Altuntaş, G. ve Birgören, T. (2011). Girişimci yönetim biçimi ve finansal performans ilişkisi: Çanakkale Bölgesi'nde faaliyet gösteren otel işletmelerinde bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 40(2): 278-303.
- Duran, H. (2016). *Devletin girişimcilik desteklerinin Türkiye girişimcilik ekosistemi üzerine etkisi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Erdurur, K. (2012). *Turizm Lisans Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Düzce Üniversitesi: Düzce.

- Eser, Z. (2002). Turizm eğitimine üç açılı yaklaşım: profesyonel eğitim, mesleki beceri eğitimi ve girişimcilik eğitimi. Turizm Bakanlığı II. Turizm Őurası Bildirileri, 12-14 Nisan 2002, Ankara, s.141-1149.
- Eşitti, B. (2017). Konaklama işletmelerinde i girişimcilik ve birey örgüt uyumunun değerlendirilmesi. 8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2017) Bildiriler Kitabı, 14-16 Temmuz 2017, Balıkesir, s. 337-356.
- Fidan, F. ve Nam, D. (2012). Kırsal turizmde yeni dinamikler: kadın girişimciler-Taraklı örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23): 51-57.
- Filion, J. L. (1998). From entrepreneurship to entreprenology: The emergence of a new discipline. *Journal of Enterprising Culture*, 6(1): 1-23.
- Filion, J. L. (2011). *Defining the entrepreneur*. L. P. Dana (Ed.), World Encyclopedia of Entrepreneurship içinde (s.41-52). UK: Edward Elgar Publishing Limited.
- Fu, H., Okumus, F., Wu, K. ve Köseoglu, M., A. (2019). The entrepreneurship reserch in hospitality and tourism. *International Journal of Hospitality and Tourism*, 78: 1-12.
- Gökerik, M. ve Tekin, M. (2016). Şehir markalaşmasında girişimciliğin önemi: Uşak ili örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 5(7): 2259-2276.
- Göl, G. (1988). Türkiye'de girişimcilik ve girişimciliğin turizm sektöründe değerlendirilmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gül, M. ve Gül, K. (2018). Balıkesir ilinde kadın girişimci profili ve sorunları: Yiyecek sektöründe bir uygulama. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 56: 82-96.
- Gülcan B., Oktay K. ve Samatova G. (2013). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu örneği. V. *International Congres on Entrepreneurship (ICE 2013) Bildiriler Kitabı*, 5-7 Haziran 2013, Almaty, s.43-47.
- Günlü, E. (2015). Sosyal girişimcilik olgusunun kavramsal analizi ve turizmde sosyal girişimcilik. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 35: 23-42.
- Hussain, A., Fatima, N. ve Kumar, D. (2011). Bibliometric analysis of the 'Electronic Library' journal (2000-2010). *Webology*, 8(1): 1-11.
- Ireland, R. D., Reutzel, C. R., ve Webb, J. W. (2005). From editor: Entrepreneurship research in AMJ: What has been published, and what might the future hold ? *Academy of Management Journal*, 48(4): 558-564.

- Işık, C. (2014). Patent Harcamaları ve İktisadi Büyüme Arasındaki İlişki: Türkiye Örneği. *Sosyoekonomi*, 21(1).
- Işık, C. (2015). Geleneksel ürün arzının inovasyon belirleyicileri: Erzurum Civil Peynir örneği. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 42(2): 1-10.
- Işık, C. (2016) Türkiye’de toplam faktör verimliliği ve ekonomik büyüme ilişkisi. *Verimlilik Dergisi*, (2): 45-56.
- Işık, C., ve Türkmenadağ, T. (2016). Atatürk Üniversitesi turizm fakültesi öğrencilerinin bireysel yenilikçilik algılarının belirlenmesi. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 70-99.
- Işık, C., Tırak, L. ve Işık, Z. (2016). Potansiyel kadın turizmcilerin girişimcilik ve inovasyon eğilimlerinin belirlenmesi. *Ekonomi, Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1): 32-45
- Işık, C. ve Akan, A. N. (2017). Turizm çalışanlarının proaktif çalışma ve girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi: Erzurum ili örneği. *1.Uluslararası Turizmin Geleceği Kongresi: İnovasyon, Girişimcilik ve Sürdürülebilirlik Kongresi (Futourism, 2017) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Eylül 2017, Mersin, s.429-440.
- Işık, C. ve Aydın, E. (2017). Kişisel değerlerin sosyal girişimcilik eğilimine etkisi: Turizm öğrencileri üzerine bir araştırma. *Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi*, 6(2): 131-156.
- Işık, C. (2018). *Bilgi Ekonomilerinde Ar-Ge, İnovasyon ve Patent*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Işık, C., Akoğul, E., Taş, S., Uyrun, A., Hajiyeva, T., Turan, B., ve Dırbo, A. H. (2018a). Turizm ve inovasyon ilişkisi: Literatür taraması. *Journal of Tourism Intelligence and Smartness*, 1(2): 34-74.
- Işık, C., Dogru, T., ve Turk, E. S. (2018b). A nexus of linear and non-linear relationships between tourism demand, renewable energy consumption and economic growth: Theory and evidence. *International Journal of Tourism Research*, 20(1): 38-49.
- İlban, M. O., Kaya, İ., Bezirgan, M. ve Çolakoğlu, F. (2017). Katılımcı yerel kalkınmada yerel girişimciliğin rolü: Burhaniye kırsal turizm örneği. *8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2017) Bildiriler Kitabı*, 14-16 Temmuz 2017, Balıkesir, s.562-571.
- İnce, F. (2017). Turizm öğrencilerinde girişimci kişilik, girişimcilik eğilimi ve kariyer yönetimi. *1.Uluslararası Turizmin Geleceği Kongresi: İnovasyon, Girişimcilik ve Sürdürülebilirlik Kongresi (Futourism, 2017) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Eylül 2017, Mersin, s.167-174.
- Kale, E. (2016). Küçük ölçekli turizm girişimciliğinin özelliklerinin belirlenmesi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(30): 159-173.

- Kaplan, A. (2013). *Otel işletmelerinde bireysel hizmet odaklılığın i girişimcilik performansı üzerindeki etkisi: Algılanan evresel belirsizliğin aracı rolü* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi, Nevşehir.
- Kaplan, M. (2010). *Küresel rekabet ortamında i-girişimciliğin turizm işletmelerinde uygulanmasına yönelik bir model önerisi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Karacaoğlu, K. Ve Sözbilen, G. (2013). Kurumsallaşmanın konaklama işletmelerinin kurumsal girişimcilik düzeyleri üzerine etkisi: Nevşehir ilinde bir uygulamaya. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 24(1): 41-56.
- Karaçar, E. (2018). Turizm lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri - Sinop Üniversitesi örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(2): 602-621.
- Karaman, A., Akmaz, A., Sürme, M. ve ieklioğlu, H. (2017). Turizm öğrencilerinin girişimcilik niyetinin belirlenmesine yönelik görgül bir araştırma. *1.Uluslararası Turizmin Geleceği Kongresi: İnovasyon, Girişimcilik ve Sürdürülebilirlik Kongresi (Futourism, 2017) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Eylül 2017, Mersin, s.175-182.
- Kasalak, M. A., Akıncı, Z., Yurcu, G. ve Sarı, B. (2018). Ekolojik iftliklerin ekoturizm girişimciliği kapsamında değerlendirilmesi: Antalya ili alan araştırması. *Akademik Araştırmalar ve alışmalar Dergisi*, 10(18): 221-240.
- Kavak, O. ve Kaygın, E. (2017). Toplumsal cinsiyet algısı ile girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkinin turizm sektörü açısından incelenmesi. *IWACT'17 International West Asia Congress of Tourism Research Bildiri Kitabı*, 28 Eylül-1 Ekim 2017, Van, s.436-450.
- Kendir, H., Arslan, E. ve İnce, C. (2018). Turizm eğitimi alan lisans öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin belirlenmesi: Kırgızistan-Türkiye Manas ve Gaziosmanpaşa Üniversiteleri karşılaştırması. *9. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2018) Bildiriler Kitabı*, 10-12 Mayıs 2018, Bişkek, s.150-162.
- Kılıç, S. N., Sezen, T. S. ve Aydemir, B. (2018). Sosyal restoran girişimciliği: Bir örnekleme. *1. Uluslararası Turizmde Yeni Jenerasyonlar ve Yeni Trendler Kongresi (INGANT 2018) Bildiriler Kitabı*, 1-3 Kasım 2018, Sakarya, s.310-320.
- Kıvılcım, B. (2016). *Girişimcilik ve dönüştürücü liderlik arasındaki ilişki: Turizm sektöründe bir uygulama* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

- Kızıllırmak, İ. ve Oktay, K. (2006). Kırgızistan’da seyahat acentalarına yatırım yapan girişimcilerin karşılaştıkları pazarlama sorunları. *Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitabı*, 25-27 Mayıs 2006, Manas, s.130-139.
- Kızıltay, E. (2010). *Yöneticilerin liderlik tarzlarına göre girişimcilik özelliklerinin incelenmesi: Turizm sektöründe bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Koppl R. (2007). Entrepreneurial behavior as a human universal. M. Minniti (Ed.), *Entrepreneurship: The Engine of Growth*, “People” içinde (s.1-20). London: Praeger.
- Korkmaz, S. (2000). Girişimcilik ve üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 18(1): 163-179.
- Kozak, M. A. ve Yılmaz, E. G. (2010). Otel Yöneticilerinin iç girişimcilik algılamaları: Frigya Bölgesi örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 21(1): 85-97.
- Laeis, G. C. M., ve Lemke, S. (2016). Social Entrepreneurship in tourism: Applying sustainable livelihoods approaches. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 28(6), 1076–1093.
- Landström, H. ve Harirchi, G. (2018). The social structure of entrepreneurship as a scientific field. *Research Policy*, 47: 65-662.
- Li, L. (2008). A Review of entrepreneurship research published in the hospitality and tourism management journals. *Tourism Management*, 29(5): 1013–1022.
- Lordkipanidze, M., Brezet, H. ve Backman, M. (2005). The entrepreneurship factor in sustainable tourism development. *Journal of Cleaner Production*, 13: 787-798.
- Meriç, S. (2013). *Girişimcilik potansiyeli ile etik algı arasındaki ilişki: Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Düzce Üniversitesi, Düzce.
- Nongsiej, P. ve Shimray, Somipam R. (2017). The role of entrepreneurship in tourism industry: An overview. *National Seminar on Entrepreneurial Opportunities for Educated Youth in Global Business*, 8 Mart 2017, Pondicherry University, Puducherry.
- Oltulular, F. İ. (2018). *Medikal turizm girişimciliğinde mevcut durum ve sorunların tespitine yönelik bir araştırma: İzmir örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Onuryüz Şenel, Z. ve Gürel, A. (2012). Humik maddelerin sağlık sektöründe kullanımı ve girişimcilik faaliyetleri. *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi*, 1: 351-361.

- Özdemir, C. (2009). Karacasu'da turizm girişimciliği araştırması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1): 105-116.
- Özer, Ö. (2011). *Kurumsal girişimcilik ve işletme performansı ilişkisi: Dört ve beş yıldızlı otel işletmelerinde uygulama* (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Özkan, . ve Temeloğlu, E. (2017). Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hislerinin girişimcilik potansiyelleri üzerindeki etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(52): 1307-9581.
- Öztürk, H. A. (2013). *Turizm gelişiminin girişimcilik faktörleri çerçevesinde değerlendirilmesi: Beypazarı ve Safranbolu üzerinde karşılaştırmalı bir alışma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Parker, S. C. (2004). *The Economics of self-employment and entrepreneurship*. New York: Cambridge University Press.
- Pınar, İ. (2015). Turizm sektöründe girişimcilik süreci ve sektöre özgü özellikler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 34: 75-86.
- Polat, D. (2011). Girişimcilik motivasyonu ve işletme yenilikçiliği arasındaki ilişkinin araştırılmasına yönelik turizm işletmelerinde bir araştırma. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 6(2): 227-254.
- Polat, S. ve Aktaş-Polat, S. (2015). Turizmin kayıp halkası: 'Sosyal Sermaye'. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(40): 766-776.
- Reynolds, P. D. (2005). Understanding business creation: Serendipity and scope in two decades of business creation studies. *Small Business Economics*, 24: 359-364.
- Saylan, U. (2011). *Girişimcilik kültürü: Balıkesir'de turizm sektörüne yönelik bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Say J. B. (1803) A Treatise on Political Economy (C. R. Prinsep, ev.). Philadelphia: Grigg & Elliot.
- Schumpeter, J. (1928). The instability of capitalism. *The Economic Journal*, 38(151): 361-386.
- Serafimova, M. ve Petrevska, B. (2018). Female entrepreneurship in tourism: A strategic management perspective in Macedonia. *Journal of Applied Economics and Business*, 6(1): 21-32.
- Shane, S. ve Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of Management Review*, 25(1): 217-226.
- Sikari, S. (2018). Women entrepreneurship in tourism industry; a study on women entrepreneurial opportunities in tourism industry of West Bengal. *Journal of Business and Management*, 2: 60-67.

- Sinan, V. (2004). *Lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerde girişimcilik: Akdeniz Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Smallbone, D. (2015). Foreward. V. Ramandi, S. Gerguri-Rashiti ve A. Fayolle (Ed.), *Female Entrepreneurship in Transition Economies: Trends and Challenges içinde* (s.1-8). UK: Palgrave Macmillan.
- Solmaz, A., Aksoy, Ö., Şengül, S. ve Sarışık, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin belirlenmesi: Turizm lisans ve ön lisans üzerine bir alan araştırması. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(26): 41-55.
- Solvoll, S., Alsos, G. A., ve Bulanova, O. (2015). Tourism entrepreneurship—review and future directions. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 15(1): 120–137.
- Şengül, S. (2017). Yerel girişimcilik ve turizm ilişkisine dair çıkarımlar: Mudurnu örneği. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 15(4): 126-142.
- Şengül, S. (2018). Turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri ile ilgili algıların girişimcilik niyeti üzerine etkisi. *Journal of Business Research Turk*, 10 (1): 212-228.
- Şimşek, M. Ş., Özgener, Ş. ve İlhan, İ. (2017). Turizm sektöründe kadın girişimciler ve yöneticiler açısından otantik liderliğin sosyal tembellik üzerindeki etkileri: Yaşam tatmininin düzenleyici rolü. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(3): 88-109.
- Tekin, M. ve Kasalak, M. (2013). Yeni bir girişimcilik eğilimi: Ekoturizm çiftlik girişimciliği. *Uluslararası Girişimcilik ve Kariyer Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 2-4 Kasım 2013, Muğla, s.1-8.
- Tekin, M. ve Kasalak, M. (2014). Ekoturizm girişimciliğinin bölgesel kalkınmadaki rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32: 129-136.
- Tekin, Ö. A., Özkul, G. ve Demir, Y. (2014). Turizm öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri üzerine bir inceleme: Süleyman Demirel Üniversitesi örneği. *6. International Congress on Entrepreneurship Bildiri Kitabı*. 24-26 Nisan 2014, Bişkek-Kırgızistan, s.1-21.
- Temeloğlu, E. ve Özkan, Ç. (2017). Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hislerinin girişimcilik potansiyelleri üzerindeki etkisinin belirlenmesi. *8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2017) Bildiriler Kitabı*, 14-16 Temmuz 2017, Balıkesir, s.782-789.
- Tokmak, C. ve İnce, C. (2014). Turizmde çevreye duyarlı girişimcilik yaklaşımı. *VI. International Congress on Entrepreneurship (ICE 2014) Bildiriler Kitabı*, 24-26 Nisan 2014, Bishkek, s.110-116.

- Topuz, E. (2017). Tanzimat sonrası osmanlı otelcilik teşebbüsleri ve osmanlı oteller kumpanyası. *IWACT'17 International West Asia Congress of Tourism Research Bildiri Kitabı*, 28 Eylül-1 Ekim 2017, Van, s. 119-128.
- Tuncer, M. ve Doğan, S. (2018). Girişimcilik eğiliminde eğitimin etkisi: Turizm işletmeciliği öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Turizm Akademik Dergisi*, 2: 97-108.
- Turizmi Teşvik Kanunu (1982, 12 Mart). *Resmî Gazete* (Sayı: 17635). Erişim adresi: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2634.pdf>
- Uğurlu, K. ve Yılmaz, N. (2017). Bağ turizmde girişimcilik: Arcadia Bağları ve Bakucha Hotel & Spa örneği. *1.Uluslararası Turizmin Geleceği Kongresi: İnovasyon, Girişimcilik ve Sürdürülebilirlik Kongresi (Futourism, 2017) Bildiriler Kitabı*, 28-30 Eylül 2017, Mersin, s.38-46.
- Ulama, S. (2016). Turizm lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma: Sakarya Üniversitesi örneği. *International Conference on Eurasian Economies Bildiri Kitabı*, 29-31 Ağustos 2016, Kaposvar, s.741-751.
- Uzun, C. (2018). *Alanya otel işletmelerinde iç girişimcilik algısı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Uzun, D. (2016). *Ödemiş-Tire Kemalpaşa Yöresi kırsal turizm ve girişimciliğini tespitiye yönelik bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Ünüvar, O. (2015). *Turizm girişimciliği ekseninde Konya ili* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Von der Weppen, J. ve Cochrane, J. (2012). Social enterprises in tourism: An exploratory study of operational models and success factors. *Journal of Sustainable Tourism*, 20(3): 497-511.
- Wennekers, S. ve Thurik, R. (1999). Linking entrepreneurship and economic growth. *Small Business Economics*, 13: 27-55.
- Yeşilyurt, H., Yeşilyurt, C. ve Akgündüz, Y. (2017). Öz yeterliğin girişimcilik eğilimine etkisi: Turizm lisans öğrencilerine yönelik bir araştırma. *8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi (ICE 2017) Bildiriler Kitabı*, 14-16 Temmuz 2017, Balıkesir, s.656-671.
- Yılmaz, B. S. ve Günel, Ö. D. (2011). Üniversite eğitimi ve girişimcilik: Bireyleri girişimciliğe yönlendiren etkenler üzerine bir araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*, 26: 1-20.
- Yılmaz, Y., Seydinbekuli, A. D. ve Abishov, N. (2014). Üniversite son sınıf öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinde ailesel özelliklerin etkisi: Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde bir alan araştırması. *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5: 11-24.

- Yılmazdoğan, O. C. ve Kaşlı, M. (2011). Turizm algısı ve girişimcilik niyeti ilişkisi: Eskişehir’de bir araştırma. *12. Ulusal Turizm Kongresi Bildiri Kitabı*, 30 Kasım-4 Aralık 2011, Düzce, s.591-600.
- Yirik, Ş. ve Ilgaz Yıldırım, B. (2014). Turizm sektöründeki kadın girişimcilerin bireysel değerlerinin demografik özellikleri açısından incelenmesi: Antalya ili örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26): 361-378.
- Yirik, Ş. ve Ilgaz Yıldırım, B. (2014). Turizm sektöründeki kadın girişimcilerin bireysel değerleri ile risk ve belirsizlik algıları arasındaki ilişkilerin alan araştırması ile incelenmesi: Antalya örneği. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(2): 97-111.
- Yumuk, G. (2013). Turizm bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğitimlerinin girişimcilik eğilimlerine etkisi. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 2(2): 96-120.
- Yumuk Günay, G. (2016). Turizm bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini etkileyen demografik faktörler: İki devlet üniversitesi karşılaştırması. *Business and Economics Research Journal*, 7(3): 155-170.
- Yüksel, F. ve Bekar, A. (2017). Küçük ve orta ölçekli yiyecek-içecek işletmesi sahiplerinin girişimci kişilik özellikleri ve girişimcilik motivasyonları. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5(4): 33-46.
- Zapalska, A. M. ve Brozik, D. (2014). Female entrepreneurial businesses in tourism and hospitality industry in Poland. *Problems and Perspectives in Management*, 12(2): 7-13.
- Zurnacı, N. (2012). Kırsal turizmde; girişimcilik ve örgütlenme. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23): 65-70.